

NGAY ĐAY

NĂM THỨ TƯ — THỨ
BÁY 12 AOUT 1939,
SỐ 174 — GIÁ 0\$10.
TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ:
80, ĐƯỜNG QUAN
THÁNH - GIÁY NÓI 874

THƯ VIỆN
TPHCM CUNG
C 563

ÔNG PHẠM QUỲNH bảo ÔNG PHẠM LÊ BỔNG — Cái lồng
này nhỏ quá, chưa chắc đã rót được hắn.

TRONG SỐ NÀY: Những cuộc Tây du xưa
và nay của Nam-triều, bài của Thanh Tịnh
— Truyện ngụ ngôn thời sự của Tú Mơ, v.v.

LƯỜNG NGHI BỒ THẬN Lê huy Phách

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thi có đến 90 người có các bệnh ở thận : BẠI THẬN : đau lưng, mờ mắt, ủ tai, rứt đầu, tiêu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra MỘNG TINH : nằm ngủ tưởng giao hợp với đàn bà tình khỉ cũng xuất ra DITINH : không cù ngày đêm, lúc nào nghĩ đến tình dục, tinh khí cũng tiết ra một chút. HOẠT TINH : khi giao hợp tinh khí ra mau quá. DƯƠNG NUY : dương ít cường, mềm không thích tình dục. LIỆT DƯƠNG : Gần đàn bà mà dương không cường. Hoặc « Thủ Dâm » mà sinh ra tinh nguy, hay đánh trúng ngực, chau nǎn, di tinh, mộng tinh, hoạt tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tinh, vì uống phải nhiều thứ thuốc công phạt làm hại cho thận khỉ, nên sinh ra đau lưng như bể, ủ tai, chảy nước mắt, rung tóc, ướt quần đầu, tiêu tiện vàng, có ít vàu...

Có các bệnh kè trê đều dùng « LƯỜNG NGHI BỒ THẬN » số 20 của Lê huy Phách : sinh khỉ, cổ tinh, bồi bồ thậu khỉ, khỏi hết các bệnh bại thận, di tinh, mộng tinh, hoạt tinh, liệt dương, dương nuy... Giá 1p00.

ĐOẠN CĂN KHÍ HƯ ÂM Lê huy Phách

Bệnh Khí Hư rất nguy hiểm cho phụ nữ. Người có bệnh khí hư

thì thường thấy tiểu tiện vàng, đục, có giây, có cặn, ra khí hư hoặc vàng hoặc trắng, tanh hôi khó chịu, kinh nguyệt bất điều, trong người ốm yếu, xanh xao... dùng thuốc « Đoạn cảo khí hư âm » số 37 (giá 1p00) và « Tao nhập khí hư trùng » số 38 (giá 0p50) của Lê huy Phách, khỏi hẳn bệnh khí hư, tốt cho đường sinh dục về sau.

VẠN NĂNG LINH BỒ Lê huy Phách

Một thứ thuốc bồ sức khỏe dùng chung cho các cụ già, bà lão, đàn ông, đàn bà, người nhỡn, trẻ con. Dùng thuốc này thân hình tráng kiện phồn khởi tinh thần, ăn ngon, ngủ yên, tăng thêm sức khỏe. Các cụ già, bà lão dùng thuốc này : khỏi bệnh ho vè đêm, da dẻ hồng hào, tăng thêm tuổi thọ. Đàn ông, đàn bà làm ăn lao lực trong sường thợ hoặc ngoài đồng, hay làm việc bằng tinh thần nhiều qua, hoặc buôn bán lo lắng, trong người yếu mệt, kém ăn, ít ngủ, hay quên, buồn nôn... đều dùng « Vạn Năng Linh Bồ » số 90 của Lê huy Phách được mọi điều như ý : làm việc lâu mệt, nhau nhện, thêm trí khôn, tăng trí nhớ, bồ khí, bồ huyết, tốt cho sự sinh dục. Trẻ con dùng thuốc này mau lớn.. Người không có bệnh gì dùng thuốc này lên cân. Giá 1p00 một hộp.

Nhà thuốc LE HUY - PHACH

18, BOULEVARD GIA-LONG - HANOI

Là một nhà thuốc có danh tiếng và tin nhiệm nhất Đông-dương. Xem mạch, cho đơn, bắc thuốc chén, chữa các bệnh người nhỡn, trẻ con... Bất cứ bệnh tật gì, dù khó khăn, nguy hiểm đến đâu dùng thuốc Lê huy Phách đều mau khỏi cả.

Chủ nhân Lê huy Phách xem mạch Thái-lô rất tinh thông, đoán được sinh tử, biết được trước mắc bệnh gì, sau sẽ mắc bệnh gì và thân thể của người ấy nua. Chỉ xem về buổi sáng từ 7 giờ đến 10 giờ rưỡi. Mỗi lần phải trả 1p.00.

Khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mên đâu đâu cũng đều có đại-lý bán các thứ thuốc Lê-huy Phách.

Bán nhiều nhất tại :

HUẾ : Thanh-Nien, 45 phố An Cựu. QUINHON : An-Long được điểm 194 Av. Gialong. SAIGON : Xuân Nga 181 Bd de la Somme, PNOMPENH : Huynh-Tri 15 Olier.

Ới đỏ (HAVANE) 0\$.12
thêm thuế phòng thủ 0\$.01
Ới xanh 0\$.07
thêm thuế phòng thủ 0\$.005

TUYỀN BUÔN TẠI
XƯ "AN - DÊ - RI"

TEINT MERVEILLEUX

SANS
Apparence
« Maquillée »

POUDRE
TOKALON
« PÉTALIA »

INVISIBLE SUR LA PEAU

Un charme frais et fascinant — rien qui rappelle le maquillage. Poudre de riz si fine et si légère qu'elle est réellement invisible sur la peau — personne ne pourrait jamais supposer que votre beauté n'est pas entièrement naturelle. Le secret consiste en un nouveau procédé étonnant « d'asérisation » suivant lequel la Poudre Tokalon est préparée. Dix fois plus fine et plus légère qu'on ne l'aurait jamais cru possible. Essayez aujourd'hui même la Poudre Tokalon « Gétalia ». Travaillez toute la journée au bureau, au magasin ou à la maison — votre visage n'aura jamais l'air congestionné ni luisant. Dansez toute la nuit — votre teint restera frais et charmant. Procurez-vous aujourd'hui même le teint d'une beauté captivante et durable que seule la Poudre Tokalon peut donner partout.

Agents : F. Maron A. Rochat & Cie
45 Bd Gambetta — HANOI

Những bệnh ở thận

Những người liệt dương, di, mộng, lãnh tình; những người tinh khát cổ, giao hợp chóng xuất tinh; những người hay đau thịt, mỏi xương xanh xao, vắng vợt; những người mắt sâu, má lõm, tinh dục quá nhiều; những người có đê không nuôi, hiếm muộn con cái; những người tân thận bất giao, hay thủ dâm; những người tiêu tiện vàng đỏ, mắt mờ lung đau... dùng hết một hộp Kinh-tiến Tuy-tiến tức Khang-hy Tráng dương Kiên-tinh hoàn thi khác hẳn trong người, rồi dần dần sẽ khỏi các bệnh & thận và khỏe mãi mãi, mỗi hộp 1p00.

Cách chữa Lậu khỏi chắc chắn

Bị lậu khi phát ra, người thi thấy buốt tức, người thi thấy ra mà người thi thấy cả buốt tức, cả ra mủ, mà lại ra cả máu nữa. Có người lại thấy nước tiểu vẫn trong (phản nhiều người bị lậu, nước tiểu hay vàng) & đại tiện táo. Như thế chỉ dùng hết 1 lọ Liễn-hoa hoàn trong một ngày bệnh dịu hẳn, và 2 hôm hết hẳn buốt, 5 hôm hết hẳn mủ. Mỗi lọ Liễn-hoa hoàn giá có 0p50 (6 hộp 2p50). Nếu ai muốn chữa khón, chỉ lấy gi rất hạ, mà có bảo đảm hẹn ngày khỏi.

20 năm còn tuyệt nọc

Bị Lậu hoặc Giang-mai chữa một cách cầu thả, sau khi qua thời kỳ thứ nhất, thường sinh ra những chứng buồn hoặc phối trọng đường tiêu, mày gân, giật thịt, ngứa sần trên da, tiêu tiện khi vàng, lúc trong, thường vẫn đục, có filaments, tinh khí loáng, giao hợp chóng xuất tinh mà nón, tháo khuya áo đúc thấy trong người khác ngay, & miệng sáo thông trơn và đỏ. Bệnh như thế dù mới có độ 12 năm hoặc tới 15 năm, 20 năm chỉ dùng hết 2 hộp Bồi-nguyên-tiệt-trùng (1p50 một hộp) kèm theo với 1 hộp Tiết-trùng lậu (1p00 một hộp) trong một thời hạn rất ngắn, thì cam đoan là khỏi hẳn.

THƯỢNG - ĐỨC 15 Mission, — Hanoi

BẮC-KỲ : Haiphong Văn-Tân 37 Avenue Paul Doumer, Nam-dịnh Việt-long 21 rue Champeaux, Ninh-bình Ich-Trí 41 rue du Marché, Bắc-ninh Vịnh-Sinh 164 rue Tiền-an, Uông-bí Mai-viết-Sóng 27 rue Vernay, Hải-dương Quang-Huy 25 Maréchal Foch, Hải-dông Minh-Long 25 Ng-hữu-Đô, Nam-Hưng 13 Gia-long, Thái-bình Minh Châu 36 Jules Piquet, Cao-bằng Hoàng-hàng-Tuấn 15 Pavie, Ng-xuân-Chlém 64 rue Vườn Cam Bắc-giang Vịnh-Hưng, Vịnh-yên Mme Ng-thị-Năm 47 Mai-trong-Cát Phù-ý Việt-Dân Bd Principale, Sơn-tây Thái-Hòa 15 Amiral Courbet, Thái-bình Minh Đức 97 Jules Piquet, Ich-Nguyễn 129 B4-nhì, Tuyên-Quang Vịnh-Thịnh 40 rue Ad lắc, Yên-báy Tam-Dông 23 Rue de Maréchal.

TRUNG-KỲ : Nha-trang Ng-dinh Tuyn Tai-leor, Vinh-Sinh-Huy Dược-điem 25 Maréchal Foch, Thanh-hoa Toá-Lai 72 rue Bến-thầy et Grand' Rue, Huế Thanh-Niên 43 rue An-cyx, Tam-quan Trần-hoa-Đao Commerçant, Faïson Hồng-Phát 121 rue des Cantonais, Tuarane Lào-công-Thanh Avenues du Musée, Vinh Ngó-Nhu 49 Maréchal Foch.

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I.D.E.O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.

Articles « RÉCLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de Brouillon « RECLAME » 100 pages . . .	0\$12
Boîte de 100 copies doctes beau papier . . .	1.80
Ramotte de 100 — quadrillé multiple . . .	1.00
Plumier laqué, couvercle chromos . . .	1.05
Compas sur panoplics : 15 et 4 pièces . . .	0\$55 — 0.48
Compas plats nickelé reversible double usage . . .	1.18
— — — en pochette . . .	2\$85 — 2.20 & 1.55
Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir . . .	0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L' I. D. E. O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE — HANOI - HAIPHONG

Rắn cắn chết bọn Đặt tên nghe cho Sơn - đông mai vô vui, mà rồi thành ra tên thật ..

Mấy năm trước bọn Sơn-dông mai vô, thường múa vô các chợ để han thuốc dan Sơn-dông. Lúc này người ta ít thấy bọn Sơn-dông mai vô ấy nữa. Có lẽ nhiều người tự hỏi, không biết tại sao? Theo chô biết của tôi, tôi tin chắc rằng tại nhà thuốc Nhành-Mai ban thuốc dan hiệu (Con Rắn) chạy quá, nó có thể làm cho thuốc dan Sơn-dông phải tên diệt.

Thuốc dan hiệu (Con Rắn) tên nào tôi không giám khoe tài của nó, đồng bào Trung Nam Bắc đã hiểu rồi. Tôi chỉ nhắc lại cái tên thuốc dan hiệu (Con Rắn) để quý ngài mừng giúp cho nhà thuốc Nhành Mai là thật hay, hay thật, tôi giám nói quả quyết muôn, ngàn lần hay, vì thuốc này đã giúp muôn ngàn người sinh đẻ sinh đẻ như gá chuyền bung để lèn không đau đớn chi cả. Sau khi sinh, người mẹ mạnh khỏe như thường và đứa nhỏ rất tốt. Giá mỗi hộp 1p00, dùng hai hộp là đủ.

Khắp chỗ bán thuốc Nhành Mai đều có bán, giá mỗi hộp 0p12.

CHI NHÁNH PHÁT HÀNH NHÀ THUỐC

Nhành - Mai

Tonkin — 11, Rue des Caisse — Hanoi

ĐẠI-LÝ : Haiphong : Mai-linh, Văn-tân, Quảng-vạn-Thành Paul Doumer. Hà-Đông : Nguyễn-văn-Hiền 27 Bd République. Khâm-Thiên : Đức-Thịnh. Viêtri : Vạn-Lợi, Mỹ-Lợi, Đức-sinh-Thành, Đức-thái-Thành rue Việt-Lợi. Lao-kay : Quảng-đức-Xương 47 Cam-đường

CUỐN SỔ

ĐÔNG DƯƠNG — Mới có nghị định phát hành 2 thứ tem kỷ niệm việc thuộc địa Pháp dự cuộc đấu-sao New-York 1939. Khi tem được chú ý nhất về đầu người dân Annam nhăn mặt xép cạnh đầu ông nghị Beaumont nhe răng ra cười.

BẮC KỲ — Mới có nghị định ông Thống Sứ buộc các chủ trâu bò phải chịu trách nhiệm về nạn xe cộ xảy ra bởi trâu bò của họ. Giống trâu bò không được thông minh lắm, chủ tui nó rất lo không biết bao lâu mới làm cho chúng nhớ được hết các luật đi đường.

BẮC KỲ — Tin đồn Phạm Quỳnh vận động để Bắc Kỳ thuộc quyền Nam-triều càng ngày càng có vẻ chính thức. Hội đồng thường trực viện dân biểu đã diện phản đối sang ông Tổng-trưởng bộ Thuộc địa Pháp. Dân Bắc nghĩ mãi không biết nhà thám tho họ Phạm đã thù minh nhường gì.

BẮC KỲ — Tin đồn khi ông Thượng Phạm lên chức kinh-lược Bắc-Kỳ ông sẽ khép tất cả những người công kích ông vào tội phạm Thượng... chi.

BẮC KỲ — Xuân-bột, một người Hoa kiều, giấu thuốc phiện lâu bằng cách lợp một cái ống dài chira dưa nguyên chất tới nghìn bạc. Bị tắc ống đại tiện, anh ta phải mở : chuyện vỡ lở. Từ nay nhà Doan sẽ có nồng riêng để khám ruột những người lính mang thuốc phiện lâu. Việc khám ấy hơi khó chịu, nên người ta đã giao cho một bạn mũi thung làm giùm.

TÔ TỨ

Đời Người

Kỷ niệm

Có tin trong Nam ra rằng hội Liên hữu Báo giới Nam kỳ đã mời hết thảy các nhà tri thức chính trị Pháp-Nam nhóm họp để bàn định tổ chức một cuộc kỷ niệm ngày báo chí Nam kỳ được tự do, ngày 30 tháng tám tây.

Đó là một cuộc kỷ niệm đáng làm. Đầu chính kiến có khác xa nhau đến đâu nữa, các nhà làm báo trong Nam tất phải tán thành cuộc kỷ niệm ấy, vì ngày báo chí được sống theo chế độ luật 1881, là một ngày sáng sủa rực rỡ đối với tất cả mọi người.

Nhưng, trong lúc người Annam & trong Nam tung hùng vui vẻ đón ngày tết sáng kia, người Annam ở Trung và ở Bắc lại hùi ngùi than thở. Cũng là người nô lệ gồng, một uất, triệt độ trí thức cũng ngang nhau, mà bắt mỗi nơi sống một chế độ khác nhau, xa cách nhau một trời một vực, thì thực là một sự phi lý và cung. Nhưng kinh nghiệm dạy ta rằng sự phi lý là sự thông thường ở đất nước vô duyên này.

Báo chí Trung và Bắc vẫn sống trong sự bô buộc. Chỉ dụ Varenne vẫn như thanh kiếm treo lủng lẳng trên đầu nhà làm báo, rơi xuống lúc nào không biết. Tuy vậy, ở Bắc, nơi mà quyền hành của lũ cảnh chuồn không phải là vô hạn, báo chí hiện giờ còn sống trong một không khí dễ thở hơn. Trong Trung, nơi mà đang lê dưới quyền thống trị một vị vua tàn thời, ra chủ nghĩa dân chủ, có kẻ cận thần, ông Phạm Quỳnh, đã lóta tiếng nói đến những chữ « hiến pháp », « dân quyền » mà không biết tên, đang lẽ dân phải sống được tự do, thi trái lại, sự đàn áp, đe nén, bạo ngược đã công nhiên biến thành thói thường. Bao nhiêu tờ báo bị cầm, bị tịch thu, rồi gần đây, tờ Dân Báo bị phạt tù vì một tin dịch ở một tờ báo khác ra. Cả đến Ngày Nay, vì bệnh vực chân lý, cũng bị làm khổ dẽ. Vừa rồi thành linh tòa án Thủ-thiên đã lên án phạt bừa ông quản lý báo Ngày Nay ba tháng tù hay 30 đồng bạc về việc đăng bức thư của ông Phan-Thanh. (1) Hình như tòa án bí mật kia lúc lên án tại làm trong sự bí mật nữa. Đó, hình ảnh của

(1) Ngày Nay sẽ nói tường tận về vụ này.

ĐÃ CÓ BÁN

MU'ÒI ĐIỀU TÂM NIÊM

của HOÀNG-ĐẠO

Cuốn thứ hai trong loại sách « NẮNG MỚI ».

Giá 0p. 15

SẮP CÓ BÁN

Loại sách Hồng : loại sách của trẻ em. CÓ ICH. RÉ TIỀN. Đầu loạt chỉ bán có một bao một cuốn thôi. Cuốn thứ nhất :

ÔNG ĐỒ BÈ của KHÁI-HUNG

ĐỜI NAY XUẤT BẢN

công lý ở Trung kỳ, nơi mà hóa trước 1884 thực hành một cách chu đáo hơn cả, nơi mà người ta muốn làm mẫu cho Bắc kỳ!

Đối với những sự bô buộc ấy, toàn bộ phận của làng báo Trung, Bắc kỳ là phải phản đối. Ta phải mong rồi đây sẽ có cuộc kỷ niệm tự do báo chí cho cả Đông dương, cũng như ta mong đoàn thể dân Đông dương được sống tự do hơn, theo như lời hứa của ông tổng trưởng thuộc địa.

ĐÈ NHIỀU VÀO

LẤY vợ lấy chồng đi, đẻ thật nhiều vào, đó là lời khuyên của chính phủ Pháp.

Nhưng không phải là đối với dân Annam. Dân Annam đông lâm rồi, và vì thế, khồ sở lâm rồi. Chen chúc nhau sống ở đồng bằng, đợi nạn đói, nạn lụt, dân Annam vẫn mang tiếng là dã sinh sôi nảy nở khiến chính phủ chỉ những ngồi lo mà cũng đủ quên mất việc di dân và những kế giải quyết nạn dân mẫn khát.

Mà là đối với dân Pháp. Ai cũng biết rằng dân Pháp đẻ ít, một phần vì không lấy vợ lấy chồng, một phần vì không muốn có con, một phần nữa vì không thể có con được. Trong khi

ấy, bên Đức mỗi năm tăng hàng triệu người. Hiện giờ, đối với tám chục triệu người Đức, Pháp chỉ có bốn chục triệu. Vậy nếu không đẻ mau, đẻ tốc hành, thì trong mười năm nữa dân số Pháp vẫn có thể mà dân số Đức có lẽ đến trăm triệu rồi. Đó là một nguy cơ. Vì trong sự chiến tranh, không phải có súng ống tốt là đủ, còn cần phải có nhiều người nữa.

Lẽ đó đã khiến chính phủ Pháp ra một đạo luật lệnh đánh thuế những người ở không, cho người dân dân ông

và VIỆC

vì tiền để lấy vợ, phụ cấp nhiều cho những gia đình đồng con và... khiến ông Tơ bà Nguyệt sắp sửa rời sang đất Pháp làm nghĩa vụ.

Đạo luật lệnh ấy khiến dân Annam ta bằng khung nghĩ. Nước Pháp neo người, đồng áng nhiều nơi bỏ phế, mà bên ta dân quê đồng đúc, khiến cho nhà đương cục lo sốt vó. Vậy, việc tiền hưu cù, có phải là đem người Annam đi sang ở bến Pháp chăng? Đã dỡ cho người Nam khỏi phải đi đến những nơi xa thiêng nước độc ở châu Phi, lại lợi cho Pháp có thêm người giữ bờ cõi.

Chỉ ngại có một điều, là chính phủ Nam Trào lại sợ dân Annam đi sang hóa ra dân Pháp mất, thi còn đâu biết hướng cái thủ sống dưới gót úng của bọn đội mũ cánh chuồn?

Cái công

THẾO tin báo Tiếng Dân, thi ở ga Chợ Gòm, trên con đường Toussaint-Quinhon, có một cái cổng nguy hiểm, vì xe hỏa đã ngay cạnh cái cổng ấy. Ban ngày thi hành khách lên xuống còn biết chỗ mà tránh, nhưng đêm đến thi thật đáng sợ. Cách đây hai mươi hôm, có người coi giữ trên tàu, thấy trời tối quá, xách đèn xuống soi cho hành khách lên xuống. Người ấy làm như vậy thật là trọng bỗn phận, nhưng không ngờ vì thế mà mang hại. Người ấy vừa bước xuống, mắt nhìn lên xe, thi bị sụt chân xuống cổng, chân bị gãy nứt mát cá.

Người ta lấy làm lạ sao lại có thể cầu thả đến cứ cái cổng nguy hiểm ngày chỗ leo xuống của hành khách được. Cố lẽ là vì chỉ nguy hiểm riêng cho hành khách. Nếu nguy hiểm cho máy ông kỵ sú thi lết nhiên cổng đã lắp từ lâu rồi.

Nhân sự cầu thả này, ta phải nhắc đến một sự cầu thả khác. Độ này, đông khách, xe lửa lúc nào cũng chật ních như nêm, có khi hành khách không có chỗ mà đứng được nữa, phải chen chúc nhau mà vịn lấy thành xe, trông rất nguy hiểm. Tưởng chỉ có ô tô ca bộ, ai ngờ bây giờ lại xuất bản ra xe hỏa cá hộp. Chỉ còn đợi họ em như em của nữa là vừa.

Hoàng Đạo

Một bạn đồng nghiệp tới Hanoi

ONG Nam Dương, đặc phái viên báo Công Luận ở Saigon vừa tới Hà Nội, đề hỏi ý kiến các báo ở đây về việc mở « một ngày báo giới » mà ban đồng nghiệp chúng tôi đã tuyên bố trong Công Luận mấy bữa trước. Ngày đó, nhân dịp là ngày kỷ niệm tự do xuất bản báo chí ở Nam Kỳ, ban đồng nghiệp muốn tổ chức tại Saigon một cuộc đại hội nghị những nhà viết báo Trung Nam Bắc. Mục đích cuộc hội nghị là để: 1) đòi tự do báo chí khắp Đông Dương, 2) đòi tự do ngôn luận theo luật 29-7-1881, 3) xin toàn xá chính trị phạm; và 4) chống sự trở lại hiệp ước 1884.

Đó là một công cuộc rất hay mà Ngày Nay hết lòng tán thành.

Chúng tôi lại mong gặp trong công cuộc đó một dịp tốt cho các nhà viết báo đề lô tinh đoàn kết của báo giới Trung, Nam, Bắc và đề biến lộ một cách rõ rệt những nguyên vẹn tha thiết của mình.

Khi ban đồng nghiệp Nam Dương đến thăm Ngày Nay, chúng tôi đã tiếp bạn một cách vui mừng thân mật. Ở đây, chúng tôi xin chân thành chúc cho bạn gặp được toàn những điều may mắn trong cuộc hành trình của bạn, lúc trở về cũng như lúc ra đi.

N. N.

NHỮNG VIỆC CHÍNH TRONG TUẦN LỄ

Tình hình Âu-châu — Hiện nay có tới 7 triệu quân huy động ở Âu-châu, nghĩa là một số quân đội gấp bội số quân các nước tập trung trước khi có cuộc Âu chiến. Đức có 2 triệu rưỡi quân dưới cờ và đến cuối tháng này số quân đó sẽ tăng lên 3 triệu. Riêng số quân đóng ở biển thùy Ba, miền Slovakia, có tới 40 vạn. Chiến lũy Siegfried đã có nhiều quân Đức đóng. — 130 chiến hạm Anh đang thao diễn ở quan cảng Portland, và 1.300 phi cơ Anh sẽ bay diễn vào ngày 26 Aout.

Mở thêm ban học chữa răng. — Cố lão năm nay tại trường Y-học Đông Dương sẽ mở thêm ban học chữa răng. Muốn vào học, phải có bằng Tú tài trở lên.

Ngoài ban học trên, còn mở một lớp tuyển thụ chữa răng, cũng học tại trường Y-học. Học sinh phải từ 15 tuổi trở lên. Hạn học là 2 năm.

Tin láng báo. — Saigon: Không hiểu vì lẽ gì ông Bảo Định Nhất, chủ nhiệm kiêm chủ bút tuần báo Mai, vừa bị trực xuất khỏi miền Nam. Ông chỉ được ở lại vài giờ để sửa soạn về nguyên quán của ông ở Bắc.

Tối thứ ba 8-8-39, một số đông người viết báo laval và bưu ông Bảo Định Nhất hội họp & Oriental Hotel trong một bữa tiệc để mừng ông vừa... bị chính phủ Nam Kỳ giải hồi về Hanoi.

Cô Alice Turpin nữ trù bút báo Paris Soir và Match nay mai sẽ tới Hanoi để điều tra về tình hình bên này.

Trung bày tranh ảnh về ghê nồng — Từ nay đến 15 Aout 1939 trở lại, tại viện Maurice Long sẽ có tổ chức một cuộc trưng bày đủ các tranh ảnh có liên lạc với nghề nồng của các nhà nhiếp ảnh tài tử bay nhà nghề gửi tới dự.

Thợ Đông dương trong cuộc trưng bày công nghệ của Pháp — Trong cuộc trưng bày công nghệ lần thứ năm của Pháp vừa rồi tại khắp các thuộc địa và xí bao hộ Pháp có 349 nhà tiền công nghệ dự. Có 184 người được liệt vào bảng « thợ khéo của Pháp quốc hải ngoại », trong số đó có 10 người thợ Đông dương.

Chức giám đốc học chính Đông dương — Ông Brachet được lệnh quyền chức giám đốc nhà Học chính Đông dương thay ông Bernard, trong khi chờ đợi ông giám đốc thực thụ Charon ở Pháp sắp sang.

CẨU CHUYỀN hàng tuần

Có thể vi nghị viện dân biểu Bắc Kỳ với cái gì?

Với món « Tạp-pí-lù »? Không.

Vì ít ra món Tạp-pí-lù cũng ngon lành thơm tho, đức tính mà nghị viện dân biểu Bắc Kỳ không có. Vả những cá, tôm, cua, mực, thịt bò, thịt lợn, lợn, phổi, tim, rau... vẫn vẫn, tuy lão nháo trộn lẫn trong cái nồi « cù lao » mà vẫn không phản nhau, chúng hợp thành một món: món tạp-pí-lù.

Còn các nghị viên trong nghị viện dân biểu thi chẳng họp thành đảng phái gì ráo. Thực là lão nháo lung tung, rối bét như mớ bòng bong.

Ngày xưa người ta đã tưởng có hai món rõ rệt, món trực tri và lập hiến. Nhưng vì hai ông đầu bếp vụng về nên nồi cũng chẳng ra sao. Ông Vinh chết. Ông Lục tạm thay làm bếp. Món trực tri càng nát bét, nhão nhöet.

Rồi món lập hiến bỗng đổi thành món « bảo hoàng » sào nấu do cậu bếp Bồng.

Cháy nhà ra mặt chuột.

Sự thực, không có phái bảo hoàng. Chỉ có mỗi một ông nghị bảo hoàng: ông Phạm Lê Bồng. Cũng như ở bên Pháp, phái bảo hoàng ở trong nghị viện có mỗi một ông Léon Daudet. (Ấy là nói nghị viện Pháp về mấy năm trước kia: bây giờ không còn ai là bảo hoàng được đại diện cho dân chúng.)

Trước kia tôi vẫn tưởng vây cánh ông Bồng ở trong cái viện nát bét: nhão nhöet đều bảo hoàng như ông ta. Phải, chẳng thế mà lại xùm xít cắt ông ta lên ngồi nghị trưởng.

Nhưng nay ông Bồng sang Pháp, và theo lời đồn, — mới có lời đồn, — để ủng hộ việc xin quay về hòa ước

1884, người ta liền thấy bọn vây cánh lõi nhõe đứng dậy để phản đối. Trong số đó có hai nguyên soái của Bồng: Ông Vũ Văn An, ông Hà Văn Bính, và đủ các tướng tài của Bồng, nào Lộ, và hầu khắp các mặt nghị viên mà dân yêu chủ nghĩa xã hội hater Thái bình đã lầm cù ra, rồi náo Hùng, náo giòi nữa.

Nghĩa là toàn ban thường trực và tri sự, trừ ông Bồng. Mà ban thường trực và tri sự thì bao giờ cũng là vây cánh nếu không là đảng viên của đảng ông nghị trưởng (tôi nói ở nước ta)

Vậy vì sao lại bêu người ta lên đè nay phải phản đối việc người ta làm. Deo thoai trước chẳng giữ dáng. Đề nay nên hẹn cùng chàng, bởi ai?

Sao không suy xét kỹ và nhận thấy cái màu bảo hoàng của người ta. Khốn nhưng mà...

Người ta đồn, — vẫn lời đồn — người ta đồn rằng trước khi bêu ông Bồng lên nghị trưởng, bọn ông Vũ Văn An đã bắt ông Bồng làm giấy ký kết xin, nhất nhất theo mệnh lệnh của phe mình, không được tự tiện quả quyết một việc gì. Và người ta cười

ông Bồng mất tiền mua lấy cái chức « bồ din ».

Nếu quả có thể thì phe ông An ngày thơ quá lầm. Và những ông tướng Bồng ngờ nghịch cũng ngày thơ nốt. Đã thấy bồ din ghê gớm chưa?

Là vì bồ din chẳng chịu chỉ giữ đưa cho ông An. Bồ din còn muốn di bia và đội mũ cánh chuồn nữa-kia.

Thế mới chết chứ! Chết cho phe ông An, cố nhiên.

« Thiên ký sinh Lục hà sinh Áu! »

Bó có thể là câu than của ông Lục. Ông An nhuộm hết màu chính trị nõi đến màu chính trị kia, cũng chỉ cốt để cướp hay phá ngôi nghị trưởng của kẻ thù. Vì cái mục đích to tát và độc nhất ấy, ông ta vào rồi lại ra đảng xã hội, ông ta suýt thành cộng sản (?) Ông ta đánh đu với bọn bảo hoàng. Còn gì nữa?

Nhưng nay ông ta lại quay về tạm thời với ông Lục: Con chiên của ông ta đã phản ông ta, ông ta cần phải trị. Chiên phản sói. Có khi nào lại là thế? Hoặc giả Chiên kia cũng là sói đội lốt Chiên. (Xem tiếp trang 20)

KHAI HUNG

CHUYỆN KỲ THÚ TRONG NHỮNG CUỘC TÂY DU XƯA VÀ NAY CỦA NAM TRIỀU

bài của THANH-TỊNH

NGÀY XUA nước ta tuy trải mấy nghìn năm ở dưới quyền nội thuộc nước Tàu nhưng chưa lần nào có một vị hoàng đế Việt-Nam qua Tàu. Trừ ra vua Lê Chiêu Thống chạy qua cầu cứu nước Tàu bị không kè. Chỉ vì hồi ấy lè nghi tiuă thường bang và tiêu quốc lôi ghồi lầm; vua ta qua Tàu chỉ mua phục chứ không được ích gì. Vì vậy mà các vị hoàng đế xưa cứ khăng khăng không chịu qua bái yết thiên triều mặc dầu « các chúa » đã có lần nài ép. Sự giao thiệp của hai nước chỉ kết chặt bằng cách phái sứ thần và trao đổi đồ chầu báu. Lẽ tự nhiên là của cống qua Tàu nhiều, vật ban trả về ít. Nhưng các vị hoàng đế thời bấy giờ vẫn may mắn làm yên lòng hơn. Nghĩa là khỏi đem thân qua lạy đất người. Vì họ vua thì mình cũng vua. Hơn thau chẳng qua binh quyền và võ lực.

Qua thế kỷ thứ XIX, nước minh lại ở dưới quyền bảo hộ của nước Pháp. Nhưng trước thời ấy vua Minh Mạng và vua Tự Đức đã có lần sai sứ qua Pháp, Anh và Tây-Ban-Nha rồi. Lần đi sứ ấy không phải là dễ, vì — theo tục xưa — đi sứ trong lúc hai nước chưa giao hòa là đi mua chết. Hồi ấy sứ nước ta tuy không chết nhưng cũng lắm phen bị nhục.

Bắt đầu là ông Tôn-thất-Thường đi qua Pháp và Anh năm 1840.

Rồi đến ông Phan-thanh-Giản qua Pháp năm 1863.

Ông Nguyễn-Tăng-Đoán qua Pháp và Tây-ban-Nha năm 1877.

Vua Khải Định ngay giá như Tây năm 1922.

Vua Bảo Đại ngay qua học ở Pháp năm 1926.

Và lần sau cùng vua Bảo Đại ngay qua Pháp năm nay : 1939.

Đây là những cuộc Tây du dở Nam triều tồi chúc và chịu tiền phí lớn. Trong sáu lần xuất dương trên, chúng ta thấy ba lần đầu là đáng ghi nhớ nhất, nhờ ở công nghiệp của sứ thần, và ở lòng chờ mong của một nước.

Mấy lần ấy chúng ta không bao giờ quên, cũng như ba lần ngay sau sau này. Tôi lần lượt dẫn dู tài liệu — nhưng nói rất tóm tắt — để độc giả so đó thầm những nỗi lo ngại hay những sự vui mừng trong sáu cuộc Tây du.

HÀI NGOẠI PHIÊU DU (1840)

Thành hư do Thiên y.
Sanh, lử tại quán án.

Tôn thất Thường (Trích trong Hồi ngoại phiêu du)
Được, không do ý trời
Chết, sống đợi ân vua

Năm 1822 vua Minh Mạng không chịu tiếp ông Courson, hạm trưởng chiếc thuyền Cleopâtre. Năm 1825, ngài không tiếp ông Bougainville, hạm trưởng tàu Thélis và luôn cả bức thư của vua Pháp, lấy cớ là « không ai đích được ». Năm 1831 tàu Favorite đến đậu ở Hà Lan, thiếu tá Laplace xin vào trèo bệ kiểm nhưng không được.

Nhưng vua Minh Mạng vẫn lo phòng chống cuộc ngoại sâm nên ngày 28-2-1840 ngài ra lệnh phái một chiến thuyền qua Calcutta để xem người Anh đóng tĩnh thế nào, một chiến thuyền khác qua Batavia để đón người Hà Lan có ở yên không và phái sứ thần qua Pháp và qua Anh để điều định về các việc chính trị và thương mại. Ngài xuất tiền kho gồn hai vạn lạng bạc về chuyện ấy.

Sứ đoàn gồm có ông Tôn thất Thường, Trần viết Xương, Lý Văn Phúc (tác giả tập thư Nhị thập tứ hiến) và một người nữa, đáp tàu A'candre qua Pháp do ông Bougallott chỉ huy.

Vua Louis Philippe không chịu tiếp sứ thần Annam, một phần để trả thù vua Minh Mạng, phần khác để làm bằng lòng các cố đạo và thủy sứ.

Sứ đoàn lại đáp tàu Anh qua Luân Đôn và được nguyên lão ngài viên Melbourne và thếu tá Guizot tiếp đón ân cần. Nhưng đó chỉ là việc xã giao, chứ lúc động đến chính giới thì vương sứ nước ta lại phải buồn ôm thất vọng.

Các sứ thần liền về Pháp, rồi từ bến Bordeaux đáp tàu Tây-ban-nha về nước.

Một phút đau lòng: Tàu cặp bến đảo Pérang một buổi mai sương (22-1-1844). Ông Tôn thất Thường đang đứng trên bong tàu để xem người. Mọi đem dù và nước lênh bong thì một người Annam từ dưới ghe chạy gấp lên tàu chắp tay nói :

- Bẩm quan lớn, ngài đã biết tin Hoàng đế tháng bà chưa?
- Ông Tôn thất Thường tái mặt :
- Thế à? Sao người biết?
- Chỉ ở trong triều đã ban ra

khắp nơi. Nhờ y phục tôi biết ngài là quan, cũng như ba lần ngay sau sau này. Tôi lần lượt dẫn dู tài liệu — nhưng nói rất tóm tắt — để độc giả so đó thầm những nỗi lo

ngại hay những sự vui mừng trong sáu cuộc Tây du.

NHƯ TÂY CHÁNH-SỨ (1863)

Chim bay ngựa chạy khôn lồng
Đường đi ngắn đậm một ngày đến nơi!

Phan thanh Giản (Trích trong Như Tây Nhật Trinh, vở bài khen hỏa xa ở Pháp)

Bắt đầu đi ở Huế ngày 21-6-1863, xuống đến Thuận-An sang hôm sau rồi đáp tàu Echo vào Saigon. Đến Saigon ngày 25-6 nhưng qua 4-7 mới đáp tàu Européen ra khơi. Đến Marseille ngày 11-9 và Paris ngày 13-9. Bình bồng ngót mấy thang trời trên mặt biển, các sứ thần phần lo việc nhà, phần lo việc nước, nên chèu nào cũng rủ nhau lên trên bong tàu nhô về đất Việt làm thơ. Đến đất lạ xứ người các, quan đi đâu cũng rủ nhau đi và lối phản ứng thương hạ thì không bao giờ đê ý 7-10 nhằm ngày sang nhật vua Tự Đức, các quan liền họp lại trong công quán, mặc phẩm phục, quay mặt về hướng Nam để làm lễ triều báy xa xa. Ông Phan Thanh Giản ra lệnh khép các cửa không cho một người Pháp nào trông thấy, và các lính tráng đều được sắp hàng làm triều lễ. Nhưng lúc dãi tiệc thì có mời nhiều người Pháp đến dự. Vào khoảng 2 giờ rưỡi chiều ngày 5-11 có hai viên thượng quan bộ lê Pháp, mặc triều phục đến tận công quán mời sứ thần Annam vào bê kiển vua Napoléon III. Trước công quán đã sẵn có bốn chiếc xe từ mã với một đoàn quân kỵ mã Pháp naj oit gọn gàng. Xe nào cũng che trần và có một tấm lụa xanh thêu rồng vàng treo phía trước. Đoàn sứ thần đến trước điện Tuilleries trước hơn nghìn quân sĩ bồng súng chào và hô lớn :

« Vive l'Ambassadeur! » và tiếp theo sau một bài nhạc hòa trống chiến nghe rất hùng hồn.

Cả sứ đoàn đứng yên ba phút rồi theo một thương quan Pháp lên thuyền. Hai bên thang xây vòng ốc, một toán lính ngự lâm đứng bồng súng chào rất oai vệ. Trên một chiếc bệ cao ba tầng phủ nhung xanh, hoàng đế Napoléon III thấy sứ đoàn vào thi đứng dậy, một tay cầm mũ, tay khác vén vào bờ ngực; hoàng hậu cũng đứng dậy vòng hai tay trước ngực còn ông vua thi đứng cấp nhì hai tay ôm lấy mũ. Bên tay phải có các quan đứng chầu, bên tay trái các vị phu

nhân, làn thành hai hàng trê ra như chữ bát. (Một lối vi của ông Phạm phú Thủ lúc viết quyển Như Tây Nhật Trinh.) Ông Phan Thanh Giản đứng giữa, bên mặt là ông Ng-khắc-Đản, bên trái ông Phạm phú Thủ, theo sau là các quan tùy tùng, đưa tay ngang tràn làm lề khẩu đàm ba cát. Hoàng đế và hoàng hậu đáp lễ lại bằng cách nghê êng lầu ba lán. Lúc ông Phan Thanh Giản vương-thư lênh thì hoàng đế bước xuống hai cấp, kính cẩn đưa hai tay nâng lên ngang ngực rồi trở về chỗ cũ. Đoạn hoàng đế trao lại cho một viên thương quan đứng bên mặt rồi nhìn sứ đoàn nói mấy lời hòa nhã cảm ơn và khuyên khích.

Bên đây là xong việc triều kiến, còn về việc xin chuộc ba tỉnh miền Nam lại phải qua dinh quan Đại học sĩ Pháp bàn tính.

Lần này tuy công việc không thành, nhưng sứ đoàn vẫn được Hoàng đế Pháp tiếp đãi như thượng khách. Một lẽ rất dễ hiểu là nước ta lúc ấy còn độc lập.

Cả sứ đoàn về đến Huế ngày 17-2-1864

Nước trà dâng: Một hôm ông Phan Thanh Giản cùng với sứ đoàn đến viếng một xưởng làm đồ sứ ở Paris. Trong một giao phòng rộng rãi người ta có chung đủ kiểu chén bát của các nước. Chén bát của nước ta cũng được sắp ở trong ấy nhưng phần nhiều là đồ bằng đất thô quá. Ông Phan Thanh Giản có ý hỏi ngượng và bí mật, nên sai một tên suất đội về công quán lấy bộ chén trà của ông ta mua ở Bát-tràng đem lại. Bộ chén ấy rất đẹp, trên bát có một câu chữ Hán viết trên một bình tre : « Vị xuất địa thần, tiên hưu tiết » nghĩa là : tre chua lên khỏi đất nhưng đã có mít.

Ông Phan Thanh Giản liền biểu bộ chén trà ấy cho sướng làm đồ sứ và nhờ ông chủ đề chung trong ngân chén Việt Nam.

Vua Napoléon III biết chuyện ấy nên sáng hôm sau gửi đến công quán tặng ông Phan Thanh Giản một thùng đồ sứ làm ở Sèvre rất đẹp. Một buổi mai trời lạnh, ông Phan Thanh Giản cùng ngồi uống nước trè với mấy bạn đồng liêu trong công quán, tự nhiên ông Phạm phú Thủ lên tiếng nói :

— Uống nước trà mà chén lớn quá, thì nước trà tự nhiên thấy đắng đắng!

Ông Phan Thanh Giản vỗ râu cười :

— Nhưng cũng chưa dâng bằng lúc thấy họ chung đồ sứ Việt Nam xấu như ma.

(Ký sao dâng tiếp)

Thanh Tịnh

TIN VĂN... VĂN của LÊTA

HÔM nọ Biết Lang đến tòa soạn với ba bút chuyện mang sẵn trên mõi.

Đó là những tin thót mách anh chàng đưa từ Huế ra.

Thót mách về tình kiều cách của văn nhân.

Đây là một chuyện ngộ nhất — nghĩa là lố bịch nhất.

Nhà văn sĩ nhạt nhẽo, dẹt đét và phẳng lì kia mới viết xong một cuốn tiểu thuyết. Trong đó nói về một hay hai ngả đường đời.

Một truyện duênh đoảng như ai cũng đoán được.

Nhưng cũng là một tác phẩm.

Muốn cho tác phẩm đó có vẻ tác phẩm hơn nữa, nhà văn sĩ đi nhờ một văn sĩ khác dở đầu.

Nghĩa là viết cho một bài tựa.

Câu chuyện đến đây chưa có chì la.

Nhưng bắt đầu từ đây, bỗng giờ trôi.

Trò thế này :

Nhà đề tựa hâm hở nhận viết bài tựa.

Và trước khi ký tên, nhà ấy lại muốn cho bài tựa của mình có vẻ quan trọng.

Một bài tựa quan trọng tất nhiên

không phải là một bài viết bất cứ ở một bản giấy tầm thường nào. Bài tựa ấy tất nhiên phải viết ở một biệt thự, ở một thư trai, hoặc tốt hơn, ở trên một cái gác.

Thí dụ : « Viết tại gác Ngao Ngang, mùa thu năm... Viết tại gác Phượng Tý mùa hạ năm... »

Hoặc : Viết tại gác chà cá mùa... sắn cá.

◆

Hết có gác là bài tựa có giá trị rồi.

Nhà đề đưa trên kia nghĩ đúng như vậy.

Nhưng không đúng như vậy, bài tựa ấy ông đã chót viết xong, và viết chẳng ở một cái gác nào hết!

Bởi rồi. Bán khoán... Rồi một diệu kế này ra : nhà đề tựa liền tắt tǎ lên chơi một cái gác của người bạn quen, mượn bút giấy và cái bàn, và đặt bài tựa lên đó để viết thêm :

« Viết tại gác Hương giang, ngày... tháng... năm... »

◆

Và hờn hở ký tên xuống dưới.

Nhà đề tựa này ít ra cũng nói một mầu nhỏ sùi sự thực.

Vì it ra cũng có một mầu đuôi nhỏ sùi viết ở góc Hương-Giang.

Nhiều nhà đề văn khác không cần thận được thế đâu.

Cho nên khi họ bảo ta rằng bài văn họ viết trong lúc mưa gió đêm thu thì ta có thể chắc chắn rằng họ đang chảy mồ hôi và bên ngoài trời nắng như đóm.

Những nhà văn kiêu cách và khéo vờ đó làm tôi nghĩ đến cái nhà cô da tinh và mập mạp trong bức tranh trào phúng. Cỏ ta viết thư cho bạn tình và thao thở : « Anh ơi, em nhớ anh mặt vỗ mình gầy. »

◆

Hết chuyện đề tựa đến chuyện đề tặng.

Một nhà làm thơ vừa cho in xong tập thơ thứ nhất. Đầu đề cuốn thơ mong manh và êm đềm sáng, vì trong đó có tơ và có cát trắng.

Thôi không nói úp mở nữa, đó là cuốn *Tơ Trắng* mà ông bạn Quỳnh Dao là tác giả.

Quỳnh Dao in thơ đề biểu tất cả mọi người làm thơ: chứ không đề bán. (Một ý mới lạ, ngộ nghĩnh,

— Nhắc lại bài học hơi cho lao với mày, không thì tao phải chém đuổi bay giờ.

— Đợi một tí, để tao nhớ ra đã.

Bán theo giá bên Pháp

CÁC THỦ BÚT MÁY :

— Ngòi thủy tinh : Kaolo

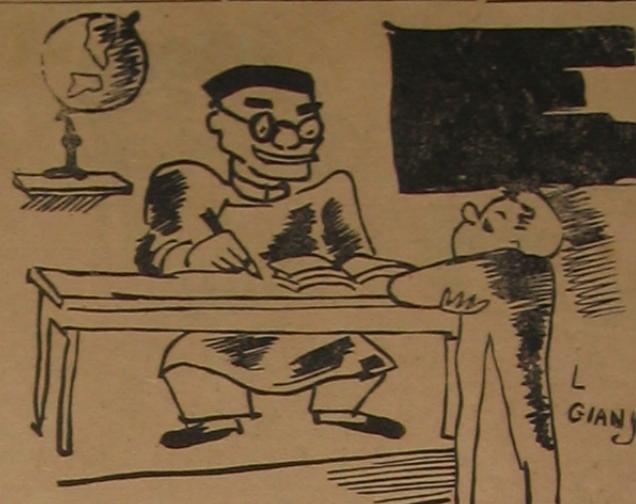
Ngòi vàng : Semper-Eric — Bayard

Mercier — Scriptor — Waterman — Unic
giá từ 2p.20 đến 31p.00

Có máy ở Đức mới sang để khắc tên họ quý ngài vào bút không tính tiền và lấy ngay được.

MAI - LINH

60-62-Cầu đất — Haiphong

THÀY — Hồng nhan là gì ?

TRÒ — Hồng là đỏ, nhan là mặt...

— THÀY — Biết, ví dụ như...

TRÒ — Ông Quan Công à.

THÀY — ... !

SÁCH VÀ BÁO MỚI

Bản báo mới nhận được :

Đóng-tặng báo số 1, ra ngày 1er Août 1939, giá mỗi số 0đ15, một năm 3đ00. Tòa báo : 37 Rue des Pipes, Hanoi.

Thi từ tặng thoại của Minh Viên do nhà in Tiếng dân xuất bản, dày ngọt 300 trang, giá 0đ80.

Thi từ tặng thoại của Minh Viên dịch nguyên văn chữ Hán dày non 300 trang, giá 0đ.80 của nhà in Tiếng Dân xuất bản.

HỘP THƯ

Bản báo vừa nhận được cái ngăn phiếu (4p.20) số báo 155 của bạn nào ở Mỹ họ gửi bảo đảm đến nhưng không đề tên.

Vậy xin cho biết địa chỉ.

CẦU Ô

Cầu người làm

Cầu ngay một người súc học năm thứ hai ban Thành Chung, lạnh lẽo, hạnh kiêm tốt để bán hàng và giữ dinh số sách.

Hỏi. M. Chính Ký à Lục Nam Bắc giang.

Tìm việc: làm

Có bằng D.E.P.S.I. Muốn tìm một chỗ dạy học tại tư gia ở Hanoi để học thêm. Hỏi, Nguyễn Hiếu, 6 cité Shuntai, Hải-phòng.

U'a nhìn thay ! Đôi mắt áy.

Lời khen có gái mỉ miêu, đã thổi ra từ trái tim, không thè nào ngắn giữ được, đó là một phần thưởng đích đáng cho cô, bởi vì mắt xanh cô đã biết chọn lấy son bôi môi GUITARE rất bền, rất tốt, rất « ăn » với kem Kissesix, dùng cả ngày cũng không phai, hồn nhau nghìn bận cũng sao hết. Sáp son GUITARE có 16 màu khác nhau, màu nào cũng chơi lòi và tuyệt mỹ. Đầu cũng có bán : 2p50, 1p20 và 0p65. Mua thử một ống 0p30.

Đại lý độc quyền ở Đông-duong

COMPTOIR COMMERCIAL 59, Hàng Gai — Hanoi.

Haiphong : Có bán tại hiệu ĐÔNG-QUANG 48, Bd Amiral Courbet

HỦ nhặt sau, Nam dậy sớm dè cùng mấy người bạn đi xe đạp vào chơi chùa Trầm.

Qua Thái-hà một quãng và gặp một thiếp phụ mặc áo hồng ngồi trong chiếc xe nhà, chàng chợt nhớ tới màu áo của Lan khi Lan đến thăm chàng chủ nhật trước. Và chàng nhớ luôn lời hứa đưa Lan đi mua dã may áo.

Chàng chau mày, khó chịu, hối hận rằng đã không quả quyết từ chối phết đi chờ xong. Chàng chép miệng thở dài : « Chà ! kệ xác cháu !... Đến thấy mình đi vắng thì cũng thôi chứ gì ! Sau này có gặp xin lỗi một câu... Đã sao ! » Và chàng đều đều đạp theo đoàn xe. Nhưng từ đó trí chàng mất binh tĩnh, lòng chàng mất vui vẻ. Chàng dăm dăm tưởng tới Lan, và nét mặt hóm hỉnh nhưng xinh tươi của nàng, hầu như bị blok ánh mắt nũ ngô nghênh, bay bay ấy đuổi theo ám thỉ, trêu tức. Nhát chàng lại bắn khoán về điều này : Là ch襍 nǚ Lan ra không thấy chàng ở nhà sẽ nghĩ sao ? Chàng có đoán nǔ trọng ý nghĩ của Lan. Cỏ lẽ Lan sẽ cho rằng chàng lánchez mặt không muốn tiếp. Cũng có lẽ Lan sẽ cho rằng chàng sợ. Chàng bật cười tự nhủ : « Sợ ! Sợ cái gì, se ai mới được chứ ? Rõ mìn lão thản quá ! Vô lý quá ! » Và chàng nói chuyện bùi thiên với các bạn dè quên đi, chàng cũng chẳng hiểu dè quên cái gì...

Bỗng chàng vội nhận thấy cần phải về. Cái ý ấy thoáng hiện ra trong tâm trí chàng rõ rệt và mạnh mẽ. Chàng bảo các bạn :

— Thôi các anh đi, tôi phải về. Cần lắm !

Rồi vội vàng chàng lái xe và đạp miết trên đường Hà-nội. Mọi người không kịp xinh ngạc. Vả ai nấy đã hiểu tính Nam, không cho một hành vi, một cử chỉ gì của chàng là lạ nữa. Vì thế, họ dè mặc chàng trở về, sau khi đã quay lại gọi mấy câu lấy lệ.

Nam đạp một mạch không ngừng. Vừa tới công chàng đã vội gọi dãy tó dè hỏi xem có ai đến chơi trong khi chàng đi vắng không. Nhỏ đáp :

— Có. Con nói ông đi chùa Trầm, nên cô ấy viết mấy chữ dè lại.

Nam chau mày, khẽ hỏi lại :

— Cô ấy ?

Và yên trí rằng đó là Lan. Nhưng khi xem giấy thi đó là Xuyến. Thị ra Lan chưa đến. Chàng ngãm thầm : « Cũng may, vì Lan gặp Xuyến ở đây không tiện tí nào. Tuổi Lan không nên biết người ta có thân tình nhau ngã. Chàng lại nhớ câu hỏi của Lan : « Có phải không, các nghệ sĩ đều có tình nhân ? » Vả chàng ngờ rằng Lan nói dè nói, chứ không hiểu cái ý nghĩa khờ dại của lời mình.

Nam mơ màng nhìn con chim chích chòe nhảy tim sáu bén gốc mây cây cam và mím cười nghĩ tiếp : « Tuổi Lan ! mười bảy tuổi rồi, còn ngày thơ gi ! » Cách đây ba

Đ E P

TIỀU THUYẾT của KHAI HƯNG

(Tiếp theo)

năm chàng đã yêu một cô mĩ nữ cũng tuổi ấy. Có lẽ chàng thấy Lan còn nhỏ, chỉ vì chàng biết Lan từ khi nàng còn nhỏ, chỉ vì chàng quen coi Lan vào hàng con, cháu. « Chứ sự thực, Lan có bé bỏng gì đâu ! »

Đề khỏi có vẻ mong đợi vẫn vờ « như mong đợi người tình », chàng nghĩ thế. Nam đem bức vẽ phác một kiều binh phong bờ giở ra sửa chữa lại. Rồi cặm cụi làm việc. Nam quên cả Lan lẫn sự mong đợi : Một màu chàng vừa tìm được làm rung động tâm hồn chàng khiến chàng mê man từ đó cho tới khuya nhang cả ăn, nhang cả nghỉ. Trí chàng như ngừng lại trên cái nền màu mới ấy. Và trong đêm tối, ngồi nhìn ra vườn đèn, chàng vẫn tưởng đương ngắm bức tranh của chàng vừa phác họa...

Mãi hai hôm sau, nhận được thư Lan, Nam mới lại nhớ ra rằng Lan đã sai hẹn.

Bức thư của Lan :

« Thưa ông,

« Em xin lỗi ông, vì em đã sai hẹn. Lỗi ấy một phần ở cô giáo Mùi em, nhưng em cũng xin nhận cả. Cô giáo em vô lý quá, ông à. Ai lại đọc tiếu thuyết trong giờ khâu mà phạt cầm ra chủ nhật.

« Chương trình nhà trường mới lại càng vô lý nữa chứ ! Sao không dạy con gái học vẽ y như con trai, mà lại bắt học khâu ? Những việc nữ công ấy có khó gì đâu ! Ai làm chả được, mà phải dạy. Với lại họ tưởng công việc sau này của chúng em là khâu khâu vá và suốt đời chǎng ? Nếu quả thế thì cũng buồn, ông nhỉ ! Bởi người phải là một đời nghệ sĩ, một đời họa sĩ mới đáng sống, phải không ông ? Em

nói thế không phải là em nịnh ông đâu, em không thích nịnh ai bao giờ. Nhưng em tin thế. Sống cho cái đẹp, sống để yêu cái đẹp, nói thế có đúng không, ông ? Hay không có nghĩa gì hết.

« Nhưng đây cần mở một cái dấu ngoặc để cảnh tỉnh ông mấy câu. hẳn ông cho phép chứ ? Sống cho cái đẹp nhưng vẫn phải sống. Còn ông thì ông chênh mảng với cái sống quá. Em nói thế không phải em không nhận thấy cái lực độ sự sống của ông mạnh mẽ cao sâu là chừng nào. Nhưng đây em nói về phương diện sống thường của hạng người... Thời nói thế dù rồi, ông sẽ hiểu. Và đến đây xin đóng cái dấu ngoặc lại để thuật cho ông nghe câu chuyện bị phạt ra chủ nhật.

« Có gì đâu : Em không khâu, ngồi đọc tiếu thuyết bị cô giáo tóm được. Có thể. Nhưng sự quan trọng không ở chỗ đó. Sự quan trọng là ở chỗ : thiếu nữ và nhất là nữ học sinh có được phép đọc tiếu thuyết không ? Cô giáo em cho là không. Và nếu có, thì chỉ được đọc những quyển mà các cô giáo chọn lựa cho.

« Các cô chọn lựa ? Nghĩa là các cô bắt chúng em đọc những sách mà các cô không bao giờ thêm đọc tới, phải không thưa ông ? Còn những tiếu thuyết hay mà các cô ham mê thì các cô cầm học trò các cô đọc, lấy cớ rằng học trò của các cô còn ít tuổi, còn ngày thơ, dễ sa ngã v.v..

« Lại điều này nữa, ông có biết quyền tiếu thuyết em đọc là quyền gì không ? Quyền ấy đã bị bà đốc và cô giáo em liệt vào hạng bị cấm đấy. Vậy ông có biết là quyền gì và của tác giả nào không ? Thời ông chả đoán được đâu. Đó là quyền « Symphonie pastorale » của André

PHÒNG - TÍCH

CON CHIM

THUỐC HAY NỘI TIẾNG KHẮP BỘNG - DƯƠNG

GIẤY KHEN RẤT NHIỀU, CẨM ƠN THẬT LÂM

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bịch. Khi ăn uống rồi thì bay q (y hơi hoặc q chua). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nồi hòn, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường mỏi mệt, buồn bã chân tay, bị lão nâm sắc da vàng, da bụng dày. Còn nhiều chứng không kể nổi.

Lienda một bận uống Op.25

VU-DINH-TAN Án tú kim tiền năm 1928 — 178 bis Laetray, Haiphong

Đại-lý phân hành toàn tỉnh HANOI: AN-HÀ 13 Hàng Mã (Caiore) — Hanoi

Có linh 100 Đại-lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung,

Nam, Bắc-kỳ, Cao-Môn và Lào có treo cái biển tròn

Gide, một truyện cũng không lấy gì làm hay lầm, cũng không lấy gì làm nhảm lầm và chắc ông chưa đọc Sô dĩ em đọc là vì trước kia em sợ André Gide, coi ông ta như một tác giả sầu sắc, bí hiểm quá quắt. Một hôm em đọc bản dịch truyện « La porté-étoile » của Đỗ dinh-Thạch thấy dễ và cũng hay. Thế rồi chủ nhật trước, khi ở nhà ông về em gặp một người bạn trai cầm quyển « Symphonie pastorale », em liền mượn. Xem sách có hai truyện. Nhưng em chỉ mới đọc xong truyện « Symphonie pastorale » thì sách bị tịch thu.

« Ông có muốn em thuật lại câu chuyện cầu kỳ ấy cho ông nghe không? Phải đấy, em kể cho ông nghe để ông được biết bà dốc và cô giáo em vô lý đến bực nào.

« Đây này :

« Một giáo sĩ — chừng một giáo sĩ như giáo sĩ đạo Tin lành ở đây — một hôm gặp một con bé mới đến chửa cho một bà lão già ở một xóm

bảo lánh. Giáo sĩ đến nơi thi bà lão đã chết. Người còn sống ở cái nhà ấy duy có một thiếu nữ. Nói thiếu nữ ngay thì cũng hơi không đúng, vì lúc bấy giờ đó chỉ là một con mồi, bần thần, hồi hám, quần áo nhung nhúc những rận và rệp. Khốn nạn cung cực, con người ấy lại vừa mù vừa câm.

« Sự thực người ấy chỉ mù, sinh ra đã mù, chứ không câm. Người ấy không nói được, là vì từ thuở nhỏ ở với bà, (người chết) mà bà không nói với một câu.

« Giáo sĩ đưa về nuôi, vì thấy đứa trẻ mồ côi không còn một thân thích nào ở đời. Bà vợ giáo sĩ tuy không bằng lòng nhưng vì lòng phục chồng nên không dám hé môi. Giáo sĩ cắt tóc, tắm gội, thay quần

áo cho người mù. Và cách đó ít lâu nhận ra rằng đó là một thiếu nữ đẹp tuyệt trần, và thông minh tuyệt trần nữa.

« Từ đó bắt đầu cuộc nhạc lầu nơi thôn dã, la symphonie pastorale. Giáo sĩ yêu thiếu nữ, thiếu nữ yêu giáo sĩ, trước còn yêu như cha với con. Sau tình cha con đổi ra tình yêu vẫn tắt. Nhưng tình yêu ấy vẫn âm thầm và... đau đớn. Giáo sĩ có một người con trai ngoài hai mươi tuổi. Cố nhiên anh chàng cũng yêu thiếu nữ, nhưng không được thiếu nữ yêu lại, hay đúng hơn không được thiếu nữ yêu như yêu người cha.

« Giá cứ thế mãi thì chỉ có một người khổ, người ấy là vợ giáo sĩ. Bà đã trông thấy rõ tình yêu của chồng và của con. Nhưng một bác sĩ lại đem mồ mắt và đem ánh sáng đến cho thiếu nữ. Ánh sáng tai hại! Vì thiếu nữ trông rõ sự thực: Cái đẹp biến đổi hẳn, khác hẳn, trái

trong khi mù vẫn là cái đẹp trước mắt khi đã sáng. Lỗi là ở thiếu nữ không biết nhìn hay nhìn sai vì quáng lóa trong ánh sáng đột ngột rực rỡ.

« Đó, cái truyện đã làm em bị phạt Ông có thấy nó nhảm nhí và có hài không? Em cho nó quá dao đức nữa. Người ta có thể dùng làm bài dạy luôn lý được: các thiếu nữ ngày nay thô khờn nên tưởng tượng mơ màng, vì khi tình ngộ sẽ bị thất vọng.

« Nhưng xin lỗi ông. Em đã viết cho ông một bức thư quá dài để bắt ông mất thì giờ đọc. Nhât em lại viết huyên thuyên chang dầu vào đâu. Chủ nhật sau em sẽ ra tạ lỗi ông một lần nữa.

« Kinh thư

Lan »

Nam đọc một mạch hết bức thư. Rồi vân vê mấy mảnh giấy trong tay, chàng xem lại từng đoạn. Chàng thấy Lan triết lý, triết lý quá. Và chàng mỉm cười tự nhủ: « Bọn mới lớn lén, họ vẫn thế, nhất là bên phụ nữ. Họ thích triết lý lắm. Bất cứ một việc gì, dù đơn giản đến đâu, họ cũng thấy có một triết lý sâu xa ở trong.

Điều nhận xét thứ hai của Nam là trong thư Lan không xưng con hay cháu nữa. Lan xưng em. Có lẽ cũng như chàng, Lan đã thấy tiếng « con » không tiện. Và chữ « em » đây, nàng chỉ dùng để thay chữ « tôi » quá sơ.

Nhưng sao Lan lại đem truyện « symphonie pastorale » ra kè với chàng? Nam chau mày suy nghĩ, như để cố tìm ra một cái gì. Ủ, chàng lẽ chỉ để xin lỗi vì không ra được mà phải thuật dài dòng một truyện đã đọc? Và Nam ngờ rằng Lan đã bịa ra chuyện bị pẹa để lấy cớ viết thư cũng nên. Chàng biết nhiều thiếu nữ khi đọc được một quyển sách thì thế nào cũng tìm cách để khoe khoang với những người quen thuộc. Huống quyển truyện Lan đã xem lại là một tác phẩm của André Gide, một văn sĩ có thể làm tăng giá trị người đọc.

Và Nam mỉm cười lạnh lùng, vứt bức thư vào ngăn kéo, rồi đi làm việc.

(Còn nữa)

Khái Hưng

VÔ-ĐỨC-DIỆN

KIẾN TRÚC SƯ

8 Place Negrler
HANOI — Tel. 77

NGÀY KHAI TRƯỜNG

gần ngày vào học của các em. Tất cả các Ngài đang muốn tìm những thứ quần áo gì hợp cho các em trong khi đi học được mát mẻ, sạch sẽ và rẻ tiền; thì các Ngài chỉ nên lại hiệu:

VĨNH-LONG

53, Rue de la Citadelle 58
(liền cạnh Ciné Olympia)
HANOI

Các em trai, hay gái từ 5 đến 10 tuổi đi học nên vận

ÁO TABLIER

QUẦN ÁO TRẺ CON
KIỀU MỚI BÁN BUÔN

ĐÃ CÓ BÁN

NGƯỜI ĐÀN BÀ TRẦN TRƯỜNG

Tiểu thuyết của NGUYỄN VĨ

Sách in đẹp, bìa 3 màu, giá 0p.30

Có bán tại các hàng sách lớn trong
cõi Đông-pháp

Thư từ và ngân phiếu xin gửi cho
các nhà Tông-phát-hành sau này:

Ở Bắc-kỳ:

LIBRAIRIE CENTRALE
M. TÔ VĂN ĐỨC, Directeur
110, Rue du Pont en Bois — Hanoi

Trung-kỳ:

Librairie LÊ THÀNH TUÂN
119, Rue Gia-long — Huế

Nam-kỳ, Ai-lao và Cao-môn:

Editions MINH PHƯƠNG
15 A, Cité Văn Tân — Hanoi

Sách này các nhà Tông-phát-hanh sẽ không gửi bán ở các đại lý chậm trả tiền hàng tháng.

Ở nơi nào không có bán, độc giả
muốn mua xin gửi mandat thêm
0p.20 trước bão dâm về nhà Tông-phát-hanh. Có thể gửi bằng timbre
cũng được.

CUỘC DÒI CỦA NGHỆ-SĨ

NHÀ THI SĨ TẢN ĐÀ MẤT ĐI ĐÃ ĐƯỢC GẦN BA THÁNG. CÁI VIỆC ĐÁNG CHÚ Ý NHẤT LÀ DẤU HIỆU CẢM TÌNH CỦA KHẨP NGƯỜI TRONG NƯỚC ĐỐI VỚI GIÁ QUYẾN NGHÈO CỦA THI SĨ. HƯỞNG ỨNG TIẾNG GỌI CỦA CÁC BÁO CHÍ, TẤT CẢ NHỮNG NGƯỜI YÊU CHUỘNG VĂN ÔNG — MÀ HỌ RẤT NHIỀU TỪ NAM ĐẾN BẮC — ĐÃ GOM GÓP GỬI TIỀN VỀ GIÚP ĐỠ. TRONG CÁI TANG BẤT NGỜ ĐANG LÀM ĐAU ĐỚN, NGƯỜI QUẢ PHỤ CHẮC CŨNG ĐƯỢC ĐỒI CHÙT AN ỦI VÌ NHỮNG CẢM TÌNH CHÂN THẬT MÀ BÀ THẤY CHUNG QUANH. CÓ LẼ TỰ ĐÓ ĐÃ KHIẾN BÀ CÓ CAO ĐẲM NỐI CHI CỦA CHỒNG XƯA: CHÚNG TÀ ĐƯỢC TIN RẰNG TẢN ĐÀ THU CỤC LẠI MỚI THÀNH LẬP; ĐỀ SỰU LẬP VÀ XUẤT BẢN RA SÁCH TOÀN VĂN THƠ CỦA THI SĨ. ĐÓ LÀ MỘT TIN ĐANG MỪNG, VÀ CHÚNG TÀ MONG MỎI CHO BÀ TẢN ĐÀ THÀNH CÔNG ĐƯỢC TRONG CÁI VIỆC THIỀNG LIÊNG ĐÓ.

Tuy vậy, khi nhìn lại cái làn sóng cảm tình của mọi người đối với thi sĩ, chúng ta cũng không khỏi nhận thấy có đôi chút ngậm ngùi. Giảnh những cảm tình đó cũng biếu lộ rõ rệt như thế ngay hồi nhà thi sĩ còn ở đời... Có lẽ sự sống của nhà thi sĩ và giá quyến được dễ chịu và rộng rãi hơn, có lẽ nhà thi sĩ, khỏi phải bận tâm vì những cái

thiếu thốn nhỏ mọn hằng ngày, đã sản xuất được nhiều tác phẩm quý báu hơn. Ai đã nói rằng sự sung túc giết chết nghệ thuật, rằng sự nghèo nàn thiếu thốn cần cho một nhà nghệ sĩ như một cái kích thích tài năng sản xuất được nhiều hơn? Có lẽ sự sản xuất rất dồi dào của nhà văn H. de Balzac, một phần có thể giải nghĩa ở những món nợ to ông mắc mà chưa trả được, nhưng chưa có gì chứng tỏ rằng không công nợ ông sẽ sản xuất ít hơn. Đối với tôi, sự nghèo như một bệnh ung thư cần nhầm dần tài năng người nghệ sĩ. Người này không cần gì giàu có, không cần phải sống một cuộc đời sang trọng; họ chỉ cần một cuộc đời chắc chắn, đủ ăn và đủ tiêu, khôn phai lo nghĩ đến ngày mai. Thế là đủ để cho họ chuyên chí hết tinh thần và nghị lực về nghệ thuật của mình.

Những điều ước muôn nhỏ mọn ấy, ở các nước khác mà văn chương rất phong phú, như Pháp, Anh hay Mỹ, rất dễ dàng được thực hiện. Mà được thế, nhà nghệ sĩ không cần phải nhờ đến lòng thương, hay cảm tình của mọi người, dù thế nào, cũng vẫn đưa lại đôi chút e thẹo và ngượng nghịch, mà tâm hồn kiêu hãnh của nghệ sĩ không dành chịu nhận. Chỉ một cuốn sách xuất bản — & người có thực tài cũng như người không có thực tài lầm, — là đủ để cho tác giả một món tiền có thể sống dễ chịu được vài năm. Đối với một nhà văn nổi tiếng, một cuốn tiểu thuyết thường thường xuất bản tới mươi vạn hay hai mươi vạn cuốn, không kẽ những sự bán chạy bất thường. Số độc giả ở các nước đó rất nhiều, và họ coi sự mua sách đọc là một công việc rất cần cho cuộc đời của họ, sự đọc sách là một cách giải trí và tìm thú tính thần mà họ không thiếu được. Người ta có thể nói chính họ đã xây dựng nền văn chương của nước họ, và đã khiến có thể làm này nở mỗi ngày một nhiều những tài năng mới.

Trở lại nước nhà, những con số không khỏi đối với chúng ta thành ra riết cợt. Phong trào báo chí và

— Hãy khoan dừng cho vòi rồng phun vội, đợt tôi vào chán điệu thuốc lá dã.

sách vở mới bồng bột mặn mè tự quang 1933 trở về đây, (kèm cung mới được 6 năm). Số người đọc vẫn còn rất ít, đối với một nước hai mươi triệu người. Hay là số người đọc ít thật? Hạng người đọc chịu bỏ tiền ra mua. (Tôi chắc rằng số người đọc mượn và thuê nhiều lắm.) Một cuốn sách bình thường chỉ bán trong vòng 4,5 nghìn bát. Số tiền lãi của nhà văn được hưởng thật nhỏ bé không đáng kể. Phần nhiều tiền lợi đều vào tay các nhà in hay nhà xuất bản khôn khéo. Tôi không nói nhiều ở đây về những con số ấy nữa. Chỉ có một điều nhận xét chắc chắn: nhà văn không kiếm nổi nuôi mình.

Làm thế nào thay đổi được cái tình thế đó cho tốt đẹp hơn? Chúng ta phải mong mỏi số người đọc chân chính nhiều lên, tất nhiên, và tác phẩm sẽ lợi được một ảnh hưởng rộng rãi hơn, và một số tiền lãi nhiều hơn. Hai cái lợi đều đáng quý cả. Tuy vậy, hình như ở đây chúng ta còn thiếu một sự a dua đáng yêu về nghệ thuật, và đây có lẽ là lúc người ta nên tăng bốc những kẻ a dua. Kẻ a dua không phải thích mua sách về để đọc, nhưng họ thích mua sách vì có một tủ sách trong nhà là biểu hiệu một sự sang trọng và thời thượng. Khi một kẻ giàu có tự coi như thiếu

kém nếu không biết tên cuốn sách sau cùng mới xuất bản của nhà văn sĩ có danh, khi những khách thính của các nhà trường già bắt buộc phải trang hoàng bằng những tầng sách trên trường, khi đó việc bán sách ở nước này mới đến một thời kỳ thịnh đạt chưa hề có.

Hiên giờ, những nghệ sĩ vẫn không sống được với nghề. Một thi sĩ được yêu chuộng như Tản Đà, mà suốt đời phải nay đây mai đó để theo đuổi cái việc lập thư cục. Những tác phẩm của ông để không có cuốn nào xuất bản tới ba lần, và tan tác mỗi nơi một lì; bây giờ muốn tìm được toàn bộ có lẽ cũng là một việc khó. Ông mất đ lại ở trong sự nghèo nàn và túng bẩn. Cảnh đau thương ấy đã gọi bao nhiêu cảm tình chân thật của các người đọc văn ông. Những cảm tình đó giá biền lộ sớm hơn, và luôn luôn không ngừng! Tản Đà có lẽ thêm được một cờ an ủi trong đời, và những tác phẩm văn chương trong nước có lẽ sản xuất được nhiều hơn. Mua sách, quý sách, đó là một cách công hiệu nhất để nâng đỡ những tài năng thất vọng, và khiếu cho nền văn chương của nước ta đến được chỗ bình vượng và phong phú.

Thạch-Lam

— Sau khi vua Trần-Thánh-Tôn mất thì ai lên ngôi?

Thí sinh — Bà n... lúc đó con chưa đẻ, nên không biết.

Mách giúp

MỘI GIA BÌNH NÊN BÈ ? ! KHI HẾU SỰ KHỎI RỐI TRÌ !
Mùa hè năm nay khí trời rất nóng bức, bình « Cảm nhiệt » phát sinh rất mãnh liệt, hiện đã làm cho lâm nguy hiểm mang rỗi. Vậy trong gia đình, nếu có người bị bệnh « Cảm nhiệt » sinh cảm mè, lâm Elat, Bat, Trái, nhức đầu v.v., hãy nhớ tìm cho được thuốc « BẮC-ĀI TRẦN CHÂU TÂN » thời bệnh trong 15 phút, lành bệnh trong 48 giờ, không nói agoa.

Nhà hảo tâm muốn cứu giúp đồng bào lao khổ về bệnh « Đau mắt » nên gửi thư và 3 cái cờ dán thơ, chúng tôi sẽ gửi tặng thuốc « Nhãn dược » trị độ 50 bệnh nhân.

BẮC-ĀI
100 Bd Tông-đốc-phương — CHOLON

Các bà, các cô mặc áo tắm Cự Chung, khi ra bãi biển có thể tự phụ rằng không còn ai có cái maillot nào đẹp hơn.

Tại hiệu Cự Chung hiện đang trưng bày đủ các kiểu rất đẹp giá từ 3\$70 đến 5\$50.

Cự Chung

100 Hàng Bông — Hanol

Tự do chính trị

của HOÀNG-ĐẠO

BAO nhiêu quyền tự do dân chủ mà ta đã hiểu rõ là quyền bất diệt của người đều là những quyền cần phải có đời người ta mới có nghĩa. Song những quyền tự do ấy sẽ bị tiêu diệt, nếu không có quyền tự do chính trị đảm bảo.

Tự do chính trị là gì? Là mọi người công dân đều có quyền tham dự vào việc nước, tham dự vào việc lập pháp, tham dự vào việc định đoạt số chi thu chung. Sự tham dự ấy mục đích là để cho công dân có quyền đặt ra luật pháp giữ gìn bảo vệ cho các quyền tự do dân chủ. Nếu không có quyền tham dự ấy, nếu chỉ có một người hay một số ít đặt luật pháp, thì luật pháp đặt ra có thể là những đạo luật thu hẹp hay bôi bỏ các quyền tự do đó. Điều đó dễ hiểu lắm; một người hay số ít có quyền lập pháp dễ vì lòng tư kỷ mà làm ra luật để ban cho riêng mình những đặc quyền. Mà một số ít có đặc quyền, tức là số nhiều bị thiệt thòi, tức là số ít có tự do rộng rãi đến phóng túng, mà số nhiều tự do bị đàn áp.

Quyền tự do chính trị, về một phương diện khác, là kết quả của quyền thống trị của nước. Quyền thống trị của nước là quyền của hết thảy công dân trong nước, mỗi công dân đều tham dự vào quyền thống trị ấy. Tham dự cách nào? Lẽ tự nhiên là tham dự vào những việc quan trọng nhất: lập pháp và định số chi

thu. Vì bằng những việc quan trọng ấy, định đoạt là do quyền của một vị đế vương, thì công dân không còn tham dự vào sự thống trị trong nước nữa, công dân sẽ chỉ là thàn dân và tự do sẽ bị tiêu diệt.

Vì thế cho nên tờ tuyên ngôn về nhân quyền và công quyền của cuộc Đại cách mạng Pháp, điều thứ I và điều thứ XVI, đã đặt quyền thống trị trong nước vào tay hết thảy cả công dân.

Quyền thống trị ấy, cũng như các quyền tự do, không thể bao giờ được mà cũng không sao tiêu hủy đi được. Chính ngay toàn dân, là chủ nhân quyền thống trị ấy, cũng không thể khước từ bay trao hẳn vào tay một hay vài người được. Dẫu khi đã đồng lòng giao cho một tay độc tài hết cả các quyền lập pháp, hành pháp và tư pháp, dân vẫn có quyền lấy lại, dù dùng vũ lực mà lấy lại cũng vẫn là hợp lý.

Nhân đó quyền tự do chính trị cũng bất diệt như quyền thống trị. Không vì lẽ gì mà người ta có thể gác bỏ nhân dân ra một bên không cho tham dự vào quyền lập pháp. Những nước thiếu quyền quan trọng ấy là những nước thiếu tự do. Ở dưới những chính thể chuyên chế, quyền ấy tuyệt nhiên không có, vì dân chỉ là những bầy tôi nhầm mắt mà theo lệnh trên, không có quyền tự chủ. Thí dụ như ở nước Nam ta ngày xưa... và có lẽ cả bây giờ nữa. Dân ta chỉ là thàn dân, là những người con thuộc quyền cha mẹ dân, nghĩa là vua quan. Cũng như trong một già đình Annam, cho đến lúc bậc đầu con vẫn bị coi như một vị thành đình đặt dưới quyền cha mẹ, và ở ngoài xã hội Annam, hết thảy thàn dân cho đến lúc bậc đầu vẫn là lũ vị-thành-dinh đặt dưới quyền của vua quan. Đó là vị-thành-dinh, thì không được dự vào việc nước, nhất là vào việc quan trọng nhất trong nước: lập pháp và định số chi thu chung.

Quyền tự do chính trị dùng cách nào? Nhân dân tham dự vào việc nước ra làm sao? chỉ có hai đường. Một là dân tự mình đứng ra

dám nhận lấy việc lập pháp. Thí dụ như ở bên Thụy sĩ, mỗi khi có một đạo luật quan trọng, thì cả toàn dân đứng tay vào. Nhưng nước Thụy sĩ theo được phương pháp ấy là nhờ số nhân dân không đông lắm, và obr dân Thụy sĩ đã đến một trình độ văn minh khá cao: hầu hết dân đáng quý ấy có học thức và hiểu rõ công quyền và nghĩa vụ của họ đối với nước họ. Hai là dân cử người thay mặt mình. Đó là phương pháp dùng ở hầu hết các nước dân chủ ở Pháp, ở Mỹ, ở Anh, ở Thổ Nhĩ Kỳ. Dân bầu lên đại biểu trong một thời hạn nhất định, trong thời hạn ấy, các vị đại biểu sẽ là người thay mặt dân để bầu số công nho và lập ra luật pháp. Nhân đó, lập ra chế độ nghị viện và sự phổ thông đầu phiếu. Nhân dân, dân thông minh học vấn địa vị khác nhau thế nào, cũng đều có quyền đầu phiếu để bầu đại biểu. Song những vị nhân dân đại biểu này, không phải như những ông nghị viên Annam, chỉ có quyền tư vấn và thỉnh cầu: họ có quyền lập pháp và quyết định, nghĩa là giữ quyền quan trọng nhất trong nước.

Ta đã xem qua những quyền tự do của công dân một nước dân chủ, mà cuộc Đại cách mạng Pháp muốn là những quyền tự do của hết thảy mọi người, mà lẽ phải: bảo ta là những quyền tự do của hết thảy mọi người.

Vì vậy, trong một nước, dân là một nước dân trí còn chưa được mở mang cung vây, mục đích của xã hội, lý tưởng của những người biếu biết, là đưa toàn thể nhân dân vào con đường lỵ do một cách mau chóng. Nhưng ta nên cho rằng không phải tuyên bố có tự do, là tự do tự nhiên dân đến. Bản tuyên ngôn nhân quyền ra đời từ dã 150 năm nay, mà có nhiều nhân quyền mới trông thấy trong thực tế cách đây độ ba, bốn mươi năm ở bên Pháp. Tự do là một bảo vật quý nhất trong đời. Nhưng tự do không phải chỉ đem biến vào một đạo luật là có. Những quyền tự do đáng yêu sẽ khó lòng mà thực thành được nếu dân trí không quay về sự tự do, nghĩa là không biết tôn trọng sự tự do của người cũng như sự tự do của mình.

Xem đấy, điều cốt yếu, là phải đem ý tưởng tự do truyền bá cho được phổ thông, kỳ đến khi dân nào cũng đều hiểu rõ thế nào là tự do chân chính, cũng mong ước được sống trong một chế độ tự do cho mình và cho mọi người quanh mình. Khi nào, ý tưởng tự do đã nhen sên vào phong tục, sự tự do tự nhiên phải có, và sẽ là một nguồn tiến bộ, một nguồn hạnh phúc.

Hoàng Đạo

Đặc biệt trong một tháng, sửa điện tinh nura tiên

Rõ mặt, Sẹo lồi, Lùm thịt, Son tràm, Lang mặt, Da nhăn, Da thô

SỬA BẰNG MÁY ĐIỆN VÀ THUỐC. HỎI TẠI

MỸ VIỆN AMY 26, phố Hàng Than — Hanoi

Sửa điện cho người đẹp hơn lên: da tươi mịn trắng, vú nở tròn đẹp mài, lún thè son săn đều dặn, dáng đi đứng hoàn toàn xinh tươi. Mlle Hà chỉ giúp tất cả vẻ đẹp như massage, maquillage v.v...

NOI CHUYEN

xích tay ta như một kẻ phạm tội. Loát
trên giấy là như thế. Nhưng... nhưng ở
đây người ta rất có thể dễ dàng khép
mình vào tội « chống cự viên chức nhà
nước trong lúc thừa hành chức vụ » và
xích tay như thường nếu họ muốn. Cho
nên & các nước văn minh trọng dân
quyền, bao giờ cũng có những sự bảo
đảm cho tự do cá nhân. Nghĩa là, nếu
tôi không phạm lỗi với luật pháp thì
không ai làm gì được tôi hết. Bó là điều
mà chúng ta ở đây mong mỏi ban hổi,
đòi bắt cứ dưới chính thể nào. Nếu sự tự
do cá nhân không được bảo đảm thì
chính thể nào cũng vô ích.

2) Có thể chữa được bệnh hói nách
không? Có nhiều thứ thuốc chỉ khỏi lúc
đang hói, độ 1 tuần lễ không dùng lại có
mùi ngay.

Nhiều thứ thuốc người ta rao bán,
nhưng sự công hiệu thì không chắc lắm.
Tốt nhất là nồng tẩm luôn với xà-phòng,
giữ mình cho sạch sẽ. Có thể dùng phấn
cho đáo mồ hôi. (poudre de Talc châng
ban)

Sáu Thịnh, Phong Tho. — Muốn là hội
viên đảng Xã hội Bắc-kỳ thì phải có bằng
cấp gì trên, những điều kiện, lúc mới
vào và mỗi năm phải đóng góp bao nhiêu,
tiếng những người ở ngay Hanoi mới được
edo hội hay người chỗ khác cũng có thể
xin vào hội được? Mục đích và tôn chỉ
của hội?

Không cần phải có bằng cấp gì cả
— đảng Xã-hội không phải là một công
sở của nhà nước — chỉ cần hiểu biết
tiếng Pháp để theo được những cuộc bàn
lận vì hiểu giờ đảng ấy chưa mở ra
nhưng chỉ nhánh toàn An-nam. Về các
diễn khác, muốn biết rõ biến thư hồi
ngay ở phòng thư ký của đảng ở Hà-nội.

Binh bắc Sắc, Bắc-ninh. — Một người
con gái yêu một người con gái, nhưng vì
sợ bắt buộc hai người phải xa nhau, người
con gái phải làm thế nào để người con gái
hiểu nỗi lòng mình?

Tiền nhất là viết thư hay bảo
thẳng cho người con gái biết, có khô gi
mà chẳng nghỉ ra. Nhưng trước hết
người con gái có yêu mình không đã!
Bởi nếu cô ta không yêu, thì sự minh
đi xa có quan hệ gì đến họ?

Nguyễn Hữu Năm, Hanoi. — Tại sao hai
người chồng cùng khỏe mạnh cả mà lấy nhau
để lâu lại không thấy đẻ?

(Xem tiếp trang 18)

Vua chúa Anh và ôe buôn bán của người Mỹ

NGUỒI TA không thể tưởng tượng được
cái số công việc đì tảng lèu ở Mỹ vì
anh hưởng trực tiếp bay gián tiếp cuộc ng
do của vua chúa Anh.

Một nhà hàng bán xúc-xích vẫn bán những
món ăn dùng vào bữa nước 5 giờ chiều thứ
bảy, nay bán tất cả các thực phẩm của mình,
và nhất là những xúc-xích nóng dưới cái
nhân đê: « Chuyên bán hàng cho Vua nước
Anh. »

Người ta còn thuật lại rằng, trước khi
đến Washington, chuyến xe lửa vua ng
phải đi chậm lại vì những đồng dollars đặt
lên đường sắt xe lửa rất nhiều. Những bao
ấy nay bán cho những người sưu tập « bao
bi xe lửa của Hoàng đế chết ».

Sau hối, một bùa kia khi vua thăm một
hội thể thao của thanh niên tờ chí, ngài có
bắt tay một chàng thanh niên John Braganza
và hỏi đều mấy câu. Chàng này, người độc
nhất trong hội được cái vinh dự ấy, từ
khắc lợi dụng cơ hội để làm tiền: chàng
qua nốt ngày hôm ấy đã bắt tay với cái bần

Bernstamm sẽ yên giấc ngủ ngon nǎm.
Hiện nay ông Bernstamm còn đương sống
một cuộc đời hoạt động và quản đốc hãng
hàng thực phẩm Bernstamm và công ty, nổi
tiếng về những hàng tươi, không ai bi kịp,
và giá rẻ không bằng nào ganh nè! »

(Messidor)

Sở buôn điện gởi... một ngõi nhà

VÙA rồi ở Mỹ, nhà buôn chính nhận
được những thư phản nản về việc
gửi hàng của sở. Người ta mở cuộc điều
tra và một viên chức lớn của nhà buôn chính
muốn tỏ ra rằng những lời phản nản trên
là không căn cứ vào đâu, đã nghĩ ra cái
cách thử rất lạ như sau này: một cuộc đấu
xấu nhà ở tổ chức ra ở Chicago, cách mươi
trăm cây số thành phố Oshkosh, nơi ông ta
ở; ông sai phái hối ngồi nhà của ông, gói
túng tảng đì, lồng viên gạch và gửi thành
kiện buôn chính tới. Cuộc đấu xấu nhà ở.

Tất cả những kiện hàng ấy đến nơi
không suy xuyến, và ngôi nhà xây lại, biện

— Tại sao người mày đẹp thế?
— Tại thủa bé tao bị xe lăn đâm

mươi nhăm tuổi trở đi thì chứng cận thị
không tăng lên nữa. (D. I.)

Con đường dài nhất hoàn cầu

DƯỜNG ấy ở Mỹ, bắt đầu từ Nữu - trốc
ở góc phố thứ 42 và con đường thứ
5. Ở đây có một tấm biển đê như thế này:
« Đường Lincoln-San-Francisco, 3.384 dặm ».
Vây bờ dài con đường ấy là 5.955 cây số và
bề ngang của nó không chỗ nào dưới 25
thước. Đường ấy qua mươi hai xã.
(D. I.)

Có thể chữa chứng đau mắt nặng trong vài ngày

NHƯNG chứng đau mắt rất nặng có thể
lâm болезнь cả một bên mắt, có khi là
do ở bệnh sâu răng.

Những chứng sâu răng cho dẫn dã cách
lâu những chứng ung ở chân răng mà
thường khi người ta không biết, có thể sinh
ra những bệnh rất nặng gọi là bệnh đau
gắn mắt.

Nếu người ta không chữa răng thi mắt
đau nặng thêm mãi lên. Vậy mỗi khi mắt
kém một bên mà y - sĩ chuyên môn chữa
mắt không nhận thấy sự gì khác, ta chớ
quên tìm ngay tới một nhà chữa răng.
(D. I.) — M. dịch

MỘT NGƯỜI SỐNG 80 TUỔI ĐÃ DÙNG THỜI GIỜ RA SAO?

NHƯNG nhà chayen làm bản thong
kết không lúc nào nghỉ: Sau khi
đã linh đủ các thứ, họ phân tách
đến những thời giờ dùng trong cả một
đời người của một ông lão sống 80 tuổi.
Mỗi ngày, mỗi phút, mỗi giây dùng vào
những cử chỉ thông thường như ngáp,
châm thuốc lá, thắt cravate. Dưới đây
là biến tông cộng lại những thời giờ ấy.

Nhưng có ai làm bản thong kê cái
thời giờ dùng để làm những bản thong
kết không?

Người ấy đã ngủ trong 27 năm. Phi
mỗi biết bao nhiêu thi giờ, phải không?

Làm việc trong 21 năm và 3 tháng.
Còn đâu là luật làm việc 40 giờ một
tuần lễ nữa?

Thắt cravate trong 18 ngày, 12 giờ
và 6 phút.

Tắm rửa trong một tháng 24 ngày,

20 giờ và 7 phút.
Ăn trong 6 năm 3 tháng 10 ngày, 2
giờ và 26 phút.

Cười trong 1 ngày, 1 giờ và 3 phút.
Gõ báo chí trong 4 tháng, 1 ngày,
17 giờ và 36 phút.

Châm thuốc lá trong 12 ngày 19 giờ
và 16 phút.

Dánh răng trong 2 tháng, 17 giờ và
3 phút. Má không mòn răng.

Ngáp trong 4 ngày, 2 giờ và 26 phút
mà không biết mỏi.

Cạo mặt trong 7 tháng, 18 ngày, 2 giờ
và 35 phút.

Ông già 80 tuổi ấy còn lại 25 năm, 11
tháng 20 ngày và 38 phút để làm những
công việc khác.

(Ở bên ta, tắm rửa, đánh răng, và
đọc báo chí có lẽ không hết ngắn ấy
thì giờ. Nhưng chắc ăn và ngủ nhiều
giờ hơn nhiều lắm.) (Marianne) — M. dịch

ngài ôm mới khóc

THẬN TINH hiệu « MẸ CON »

C HÀNG sẽ được như ý.

Những bệnh thuộc về thận như: di-linh, mộng tinh, hoạt tinh,
mắt hoa, tai ứ, lưng đau, gối mỏi, ban đêm hay tiêu tiện, v.v.
dùng đến thuốc này bách bệnh tiêu trừ.

Dám cam đoan

Phuc-Dáng Dược - Hàng 130, Rue de Paris — Cholon

HẠT SAN

Chứng sang năm

Đ.P. số 4209 trong mục « Tin Thể Thao » :

Có tin đến 10 Juillet này, đội ban Racing Club, đương kim vô địch Bắc-kỳ sẽ dắt xe lửa tốc hành vào Nam biểu diễn.

Nay đã là 5 Aout. Vậy 10 Juillet này hẳn là 10 Juillet năm 1940. Rõ quá cẩn thận, thế mà đăng tin ngay từ bây giờ !

Mòn óc

Trong bài « Phải huấn luyện cho nhân dân ta lập chí » của báo Saigon mà Đ.P. số 4194 trích đăng :

Vậy muốn đánh tan cái óc vẩn mang tai hại ấy...

Tất phải dùng « phỏng xét » ?

Vẫn óc

Trong bài ấy :

Nó đánh tan cái óc hoàn cảnh bao bọc lấy ta...

Hết món óc vẩn mang đến món óc hoàn cảnh. Nhưng óc sao lại bao bọc được lấy ta, dù là cái « óc hoàn cảnh » nua ? Tưởng óc gì thì cũng đựng trong sọ chứ !

Dá dít ?

T. T. T. Năm số 41, mục văn

chương, bài Đôi chân :

Mình hăng hái đây, lấp bàn chân xinh xắn ấy dầy seo trên lòng ta đẽ những lớp cát của con đường mông của ta còn giữ được vết đôi chân mình mãi mãi.

Sao dày seo trên lòng mà « con đường mông » của ta lại giữ được vết đôi chân mình ? Nếu phải nói văn hóa như thế mới tả được cái « dá dít » tài hoa thì quả đó là văn chương tài hoa thực.

Triết lý

Mục ấy, trong bài « Xa cách » :

Người di một sớm mai trong sáng thường đẽ roi lên tảng song bao chiều vàng ứa.

Đó là triết lý tượng trưng ? Tượng trưng là mờ mờ mịt, mịt là vô nghĩa. Hết thơ khó đến văn xuôi khó, già và khó.

Sen trên cạn

Nước Nam số 33 trong bài « hoa sen nở » :

— Chị cố giữ (hoa sen) cho em nhé, đừng đẽ bướm nó trêu hoa nhé !..

Năm nay, hè đã về rồi ! Sen đã đầy hò, trắng tinh, lốm ngát rồi ! Không về duỗi bướm...

Nhờ giữ cung vô ích và Bích Ngọc về cung không duỗi Lối bướm trên hồ sen đâu.

Bướm ban đêm

Cũng trong bài ấy :

Nhưng đêm khuya thanh vắng, khi bóng Hằng-nga soi tỏ mặt hồ thì kia ! Bích Ngọc đang duỗi bướm bên hoa.

Dù bồn Bích Ngọc biện về nứa thi bồ sen cũng chẳng có bướm ban đêm mà duỗi.

Mặt trời lặn

T. T. T. Báo số 269 trong truyện « Chiếc cảng xanh »

Một lát sau, tôi trông ra phía núi, thì mặt trời đã đỏ gay, to bằng cái nia, chỉ đợi tôi ngoảnh mặt đi là trút dần xuống núi.

Bằng cái nia ? Thôi bấy nóni bằng cái sàng. Nhất mặt trời núi lại bao giờ cũng cao, và tất nhiên không to lầm. Mà nếu tôi không ngoảnh mặt đi thì liệu mặt trời có « trút dần xuống núi » không ?

HÀN ĐẠI SẢN

ĐÔI CHỒ O'

Hiệu may y phục phụ nữ

LEMUR

và M. Nguyễn cát Tường đã dọn lại
14, PHỐ HÀNG DA (RUE DES CUIRS), HANOI

TRUYỀN CON KHI

(đề dâng ông Tông-trưởng Thuộc địa)

La-phóng-Ten, ngũ-ngôn thi sĩ,

Đặt truyện xưa : con Khỉ con Mèo.

Họ Miêu ngờ nghịch đến diều,

Họ Hầu mánh khóc ra chiều quái ranh.

Một hôm, rao quanh quanh, sao sực

Khắp só nhà đẽ lục cái ăn.

Nhin trong bếp lửa, bắn khoan,

Thấy mươi hạt đẽ vùi lăn giữa lò.

Miệng tắc lèm, muốn thò tay lấy,

Nhưng lại hiềm lửa cháy bỏng tay,

Anh chàng đẽ đít quắt quay,

Nghĩ ra mưu mèo, gọi ngay chú Mèo,

Và tán tỉnh ngọt ngào, béo lèo

Rằng : « Chủ mình khéo léo, tinh nhanh.

Bấy lâu lắm khóc thần tinh,

Hôm nay đại bợm thực tinh thủ coi.

Kia hạt đẽ người lùi dưới lửa,

Hãy ra tay kêu thử, ăn chơi. »

Mèo nghe nói cũng bùi tai,

Tức thì thò cẳng bới, cởi tro thân.

Tuy lò lửa cháy ran, bỏng rãy,

Khéo lửa chán kêu nãy ra ngoài

Dần dà một hạt, rồi hai,

Rồi ba... Khỉ cứ việc rơi ti ti... !

◆

Truyện con Khỉ xưa kia là thế,
Đến ngày nay có kẻ thực hành :

Mèo là dân nước Nam minh.

Khỉ là cả bọn Phạm Quỳnh công ty.

Đại Nước Mèo gấp khi lai biển,

Bởi nước ngoài gác truyện chiến tranh,

Lo toan gìn giữ hòa bình,

Phải tảng binh bị giữ minh phòng xa.

Dân Nam-Việt, con nhà có nghĩa,

Gánh giang sơn cùng ghê một vai.

Hy sinh linh mệnh, tiền tài

Để lo phòng thủ trong ngoài cho yên.

Nghĩ công báo nghĩa đền trọn vẹn,

Nước Mèo bèn hứa hẹn ra án

Những điều cải cách canh tân,

Cho dân mở mải, cho dân rộng quyền.

Phạm công-lí nghe liền với vã

Keo cánh... chuồn lết ta đi Tây

Yêu cầu Nước Mèo lui tag

Trở về hiệp ước ký ngày... kinh nién.

Nghĩa là thả rông quyền cho họ,

Được thừa cơ đẽ cõi dân đen

Chung qui ân báo nghĩa đền

Thắng dân sẽ được... quan len hơn xưa !

◆

Nhưng dân hãi tin chờ Nước Mèo,

Kẽ cầm quyền chẳng lẽ bất công.

Bón công dãi của thắng công

Thắng ngay sảo quyết, ung dung hót phan...

TÚ MỜ

Hoa Cây dù

của HOÀNG ĐẠO

HỒI THÚ BA

Quan phòng Trước-lác lồng chưa
thỏa
Tức lời Nghị-viên ý chửa yên.

NÓi về Tân Đa trích tiền oghe Thượng chí nói riêu nỗi giận cầm hồ lồ tung lên đánh. Rượu trong hồ lồ tuôn ra như nước suối, chưa đầy một giờ đồng hồ đã tràn ra mênh mông nước lợt, khiến lũ tiểu yêu chết đuối không biết bao nhiêu mà kể. Duy có Thượng chí cười ha hả mà rằng :

— Trich tiền kia không có mít. Cái phép nho nhỏ ấy thi làm gì nổi te.

Nói xong bèn hóa ra một con quạ khoang bay lên trên không rồi xuống thẳng đến trước mặt Trich tiền hiện nguyên hình cầm hồn pháp dùng nỗ lực đánh xuống. Trich tiền giơ hồ lồ đón đánh. Được hai mươi hợp, Trich tiền không địch nổi bèn hóa ra một luồng lửa bay về phương Nam.

Thượng chí không đuổi, quay về ha hả cười, lấy làm đặc chi lâm.

Bấy nỗi về Ngọc hoàng Thượng Đế có một hôm ra ngự giá ở linh tiêa bảo điện, hội họp cá vị thần tiên lại chầu, bỗng thấy sát khí ở Nam phương bay lên ngùn ngụt, bèn sai Thiên lý Nhỡ ra xem. Một giây sau, Thiên lý Nhỡ trở vào tâu rằng :

— Đó là cuộc tranh đấu của Tân trich tiền với một yêu tinh xuất hiện ở Au-nam quốc.

Ngọc hoàng nỗi giận phán rằng :

— Thân danh là một tên tiểu yêu mà dám hung hăng, làm kinh động đến Trâm, đáng khép vào tội khi quân. Vậy có thân tướng nào xuống hạ giới đánh bắt tên yêu ấy không?

Ngọc để hỏi chưa rốt lời, có Lễ bộ thượng-thu-tinh phủ phục lâu rằng :

— Muôn tâu Ngọc hoàng, tên yêu ấy đã có công tu luyện, cùng loài người chẳng khác gì, cùi xin Bệ hạ khai nghị ờn sinh hóa ban một đạo thánh chỉ chiêu an, phong cho một chức quan nho nhỏ, nếu chịu mệnh trời sẽ thăng thường cho, vi vắng trái mệnh sẽ sai đi bắt, một

là không rõi động đến quân, hai là mở lồng hiếu sinh.

Ngọc hoàng lấy làm phải, liền sai văn-khúc-tinh viết chiếu chỉ, rồi sai Lễ-bộ kim-tinh đem chiếu chỉ di chiêu an. Kim tinh lĩnh chỉ ra cửa Nam thiên môn cưỡi mây

ý đi làm một chiếc thẻ bài ngà đè sáu chữ son đỏ chói « Hán làm viên trước tác tác tiên » và treo ngay ra trước cửa Động Nam Phong Bảo để khoe danh cùng thiên hạ.

Từ đó, Thượng-chi ngày ngày luyện chiếu thẻ bài, cùng với bọn Kiêm thảo tiên và Đãi-chiêu tiên cùng ngồi một chiếu.

Thì giờ thấm thoát, Thượng chí tại chúc đã được vài năm. Một hôm được tin Hào-man-Du-Vương được triệu về kinh nhậm chức quang lộc tự khanh, Thượng chí nghĩ tình bè bạn bè đặt ra một tiệc rượu tiễn cháo.

Khi rượu uống đến nửa vời, Thượng chí dừng chén lại hỏi rằng :

— Nguyễn hạn mạn vương huynh nay được triệu về kinh, rồi ra chẳng mấy lúc ngồi cao, tống đốc trong thành, thật là nhiều đêm phúc. Như ta nay, đã có cái diêm phúc phong làm trước tác, chẳng hay các ngài có biết là chức gì không?

Chung đáp rằng :

— Cũng là một chức quan.

Thượng chí hỏi :

— Chức quan ấy mấy phẩm?

Chung nói :

— Độ sau phẩm.

xuống Nam Phong động bảo các tiểu yêu rằng :

— Ta nay là thiên sứ trên trời xuống, có thánh chỉ dem theo, ngươi mau báo Đại vương ngươi biết.

Tiểu yêu vội chạy vào thông báo với Thượng chí. Thượng chí vội vàng đội mũ đeo mục kính ra đón vị Kim tinh vào trong động.

Kim tinh ngồi ngoảnh mặt về phía Nam rồi nói rằng :

— Ta là Lễ bộ Kim tinh vang chì Ngọc hoàng xuống xách phong cho ngươi được liệt vào số các hàng thần-tiên.

Thượng chí vừa cười vừa nói :

— Đa tạ lão tinh giảng lâm. Chẳng hay Thượng để ban cho bỉ nhân chức gì?

Kim tinh đáp :

— Thượng để thấy nhà ngươi giỏi về khoa móm mép nên phong cho ngươi chức Hán lâm trước tác tiên.

Thượng chí mừng hót hót, lòng lại nhủ lòng.

— Bồ công tu luyện từ đây.

Bèn thấp hương án hướng lên trời lạy tạ, đoạn mời Kim tinh ở lại uống rượu tẩy trần. Kim tinh từ tạ về trời. Thượng chí ở lại như mở cờ trong bụng, vội vàng sai tiểu

Thượng-chi nói :

— Nhiều phẩm như vậy thi chắc là một chức quan rất lớn.

Chung cười to đáp :

— Lớn chi mà lớn. Đó là một chức quan nhỏ, chẳng qua hòn hàng giải chiêu mọi nước, đến thế ngà cũng không được deo, cầm như mồ cành chuồn chỉ mọc có một cành.

Thượng chí nghe nói bầm bầm nỗi giận mà rằng :

— Sao dám khinh lão tiên này thế! Lão tiên này đương ở Động Nam Phong xung hùng xung bá, nay đi làm đưa đi hầu viết thư từ cho người, thôi ta không làm nữa.

Nói đoạn rút bão bối chạy ra công động đậm vỡ chiếc thẻ bài và giở bão bối Nam Phong xóa hai chữ « trước tác » đi. Lúc bấy giờ, mới bả được con thịnh nộ.

Bỗng tiều yêu chạy vào dâng một bức thư, nói rằng là của Văn-Vinh-tử gửi đến. Thượng chí xem xong cười ha hả mà rằng :

— Tay này có lẽ là Quỷ-cốc-tử phục sinh nên mới biết rõ gan ruột ta như vậy.

Nói rồi, vội vàng m Vũ áo chỉnh tề đến Anonam — mới động thăm Văn-Vinh-tử.

— Tiều huynh viết thư cho đệ, chỉ đề hai chữ « Chính trị » là đã biết lòng đệ lắm rồi. Vậy xin tinh ý tu theo con đường ấy từ đây.

Từ đó, Thượng chí hạ sơn đến kết bạn với Văn-Vinh-Tử, bắt đầu học phép Dân quyền và Nhân quyền, nghiên ngâm Công-hòa-thi-ên-thư và nhập giáo Tam điem-pháp-môn. Không bao lâu, tiếng tăm lừng lẫy Thượng chí đã hóa ra một học-phiệt-t EA; được các quái thú cùng yêu vương các nơi bao lén làm Nghị-hàn đại-vương.

Có một hôm, Nghị-bàn đại-vương ngồi nghĩ đến phép dân-quyền, vui vẻ nhìn về tương lai rực rỡ của Nam quốc, bỗng thiu thiu ngủ ngặt. Trong dâm trường-văn, Đại vương thấy Mạc tiên chau nhân hiện ra mắng rằng :

— Đò nghiệt súc kia, người đt làm đường rồi.

Thượng chí sụt mồ hôi, giật mình tỉnh dậy, té ra một giấc chiêm bao. Thượng chí buồm rầu ngầm nghĩ, không hiểu câu nói của sự phụ ra làm sao :

— Sao sư phụ lại mắng ta? Ta tu luyện để thành cảnh chuồn đại tiên; Văn-Vinh-tử chỉ cho ta phương pháp « chính trị » kè dà là hay vậy. Hay là Văn-Vinh-tử lừa ta chăng? Ta phải hỏi cho ra mồi mới được.

(Còn nữa)

Hoàng Đạo

Nay tri binh bang thuoc chuyen mon

Bao-phie linh duoc

Tri các bệnh hàn mởi phát, ho khan có đàm, tắc tiếng. Ho gà, có thai ho, đờm ròi ho sặc hau. Ho lâu năm, đờm len cộn xanh, đen, có hoayết. Ho lao. Hai chả vai đau, đầu xây xẩm, mắt ngò, ón lạnh, xết xà trong phổi. Hiệu nghiệm trong 24 giờ. Giá nỗi hộp 1p 00

Phu nu bach yien

Trị kinh nguyệt không đều, bay trôi sợi. Huyết kinh bầm dợt, huyết kinh khi nhiều khi ít. Tử cung sung, có mủ, đau trắng dạ dưới, huyết trắng ra nhiều. Người mất máu, mắt xanh, đau thắt lòng. Uống trong 1 hộp Bạch yến-hoàn thì kinh sẽ có lại đúng ngày, hết Bạch-đại. Mau có thai.

Giá nỗi hộp 1p 00.

Gửi Contre Remb.:
VĂN-HÓA 8, Conlonnais, Hanoi
VÔ-DINH-DẦN

323, Rue des Marins — Cholon —
ĐẠI LÝ : Mai-Linh 66-62 Cầu-Bắc Haiphong
Nguyễn-văn-Bức, 11 Rue des Caisses Hanoi

PHỤC HƯNG

Lâm Dứt-tuyết lá cái đặc điểm của thuốc

Nhiều bạn bè nên trước kinh chỉ trị tạm thời. Còn nếu thi bất bình, mà ngã bị thuốc, bệnh rõ lại như xưa.

CỐ TỊNH THỌ hoàn của PHỤC HƯNG Y QUÂN bào chế không có như vậy. Sở dĩ được linh động như là: BÌNH KHÔNG RAO GIỜ TRỞ LẠI.

Bệnh mộng-tinh, di-tinh, nhẹ trong 1, 2 năm dùng 2 hộp là khỏi mạnh. Bệnh hoạt tinh, năm 5, 7 năm dùng nhiều lâm 5 hộp, là không còn bao giờ tái trở lại nữa.

Cái đặc điểm của CỐ TỊNH THỌ là ở chỗ ấy.

Giá mỗi hộp 1p 00.

CỐ-TỊNH-THỌ tri Mông-Tinh Di-tinh. Huot-tinh

Gửi Contre Remboursement

Tổng phân hành phía Bắc:

VĂN-HÓA 8 Conlonnais, Hanoi

Tổng phân hành phía Nam:

VÔ-DINH-DẦN 323 Marins — Cholon
ĐẠI LÝ : Mai-Linh 66-62 Cầu-Bắc Haiphong
Nguyễn-văn-Bức, 11 Rue des Caisses — Hanoi

NGUỒI tùy phái cầm tờ báo của mình vừa mới mua vào buồng kế toán đưa cho mấy người thư ký mượn coi, và nói :

« 14 Juillet nghỉ bắc cầu ».

Bốn người đang uể oải, kẻ đọc báo cũ, người viết thư vụt chốc đều ngừng lên, vẻ mặt đồi ngay thành tươi tỉnh. Họ chau cả vào một tờ báo mới và đọc mấy giòng đăng tin nghĩ như đọc một việc tối quan trọng :

CÁC CÔNG SỞ NGHỈ LỄ BẮC CẦU VỀ DỊP LỄ 14 JUILLET.

Về dịp lễ 14 Juillet, các công sở Bắc-kỳ đều đóng cửa hai ngày thứ sáu 13 và thứ bảy 15 Juillet.

Chung, chạc 27, 28 tuổi, thư ký tập sự, ngáp dài, né một mắt sang bên phải :

« Nè! hì ba ngày, « me-sù » Thi có đi chơi đâu không? »

Ông thư ký già người Trung-kỳ, mắt sâu lõm, râu màu hột tiêu trên muối, ngừng viết thư, đáp :

« Đi đâu được! mấy bữa nay, con người tôi bị đau, được nghỉ thi ở nhà nằm uống mấy chén thuốc. »

Hai người kia, một người yên chí về cạnh tò tòm tối thứ bảy ở Đà Sơn, và một người yên chí đi chày hội với vợ, không bàn tàn gì.

Quạt tròn vẫn quay, tiếng vu vu. Nhũng mép giấy cong lên, uốn thân một chiều mềm mại. Ngòi viết siết trên giấy, nghe rõ trong sự tịch mịch gần như hoàn toàn của hai phòng giấy mà ông « xếp » tẩy đã di vắng. Thỉnh thoảng tiếng ho khàn khàn của người tùy phái, tiếng lầy Kiều se sẽ của một viên thư ký già, hay tiếng gọi tên nhau — gọi cho hết thi giờ, gọi cho có chuyện — dùa bốn kéo dài ra, lấy giọng tung kinh của nhà chùa :

— Lê... è... Văn... an... Mỹ... y... ý... y...

Và tiếng dập lại :

— Pha... ạm... định... inh... Sý... Y... y...

Kế tiếp với tiếng nhũng miếng gỗ cl ặn giấy dập mạnh xuống bàn ở luồng rợa rợa lời huêng kia, và tiếng cười khúc khích của mọi người.

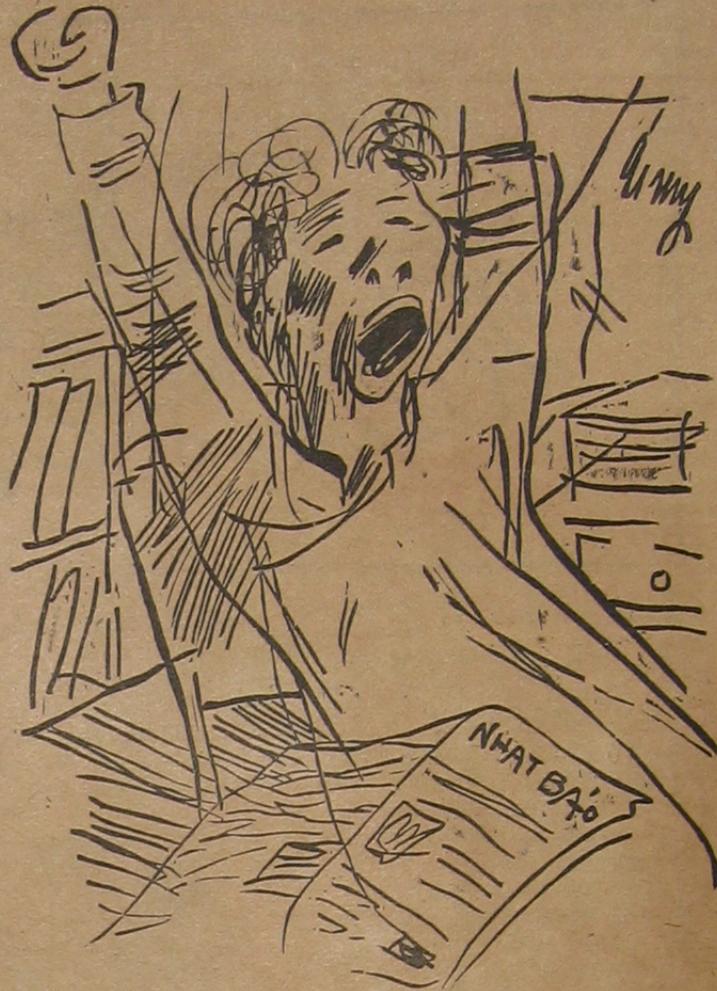
Xa lầm, tiếng cao sơn trên nhũng chiếc tàu chạy biển lớn, nhũng nhát búa đều đều, nồng nồng.

Đàn chim sẻ tui tit trên mái ngói, gọi nhau, rộn nhau, nhộn nhịp, ca ngợi sự sống vui vẻ và lành lẹn. Cây ngoài vườn xanh tươi, ánh nắng nở ấm trên lá. Giồng sông Cấm náo náo nhũng con thuyền reo sóng trôi qua.

Tất cả nhũng cảnh vật ấy sống, mê mải và hoạt động, từ cái mép giấy trong phòng tối đợt sóng ngoài sông. Duy chỉ có bọn thư ký là uể oải, sự sống của họ ngừng trệ lại, như bị chấn buộn vào đầu mũi kim chiếc đồng hồ treo trên tường vội vội, và lòn vòn với khói thuốc lá đốt hết điện này nối đèn kia.

Chung đã chán ngán hết sức về cái cảnh đời công chức sống trẻ tràng, tạm bợ này. Chàng thấy người mệt mỏi, đầu óc nặng nề trong suốt tầm giờ đồng hồ ngồi mệt mõm ở sở. Chàng đã tập không suy nghĩ gì trong tầm giờ ấy, coi như mất hẳn, són bỏ hẳn trong một ngày của mình.

Cùng với tầm giờ đê ngủ, hai giờ đê ăn, đời chàng một ngày chỉ còn có sáu giờ. Nhưng sáu giờ ấy lại

MỘT NGÀY RU'Ô'I NGHĨ

TRUYỀN NGẮN của LAN SƠN

còn là của nhũng ông bạn vò vỉ, vô duyên, của bà cô, bà dì, của mấy đứa học trò mà chàng phải chán dạy thêm để lấy tiền. Rút lại, có ngày chàng không có lấy một phút nào là của chàng, của sự suy nghĩ, của sự sống trong lòng chàng, sự sống kin đáo và sâu sắc.

Chàng ngạc nhiên và thất vọng thấy đời mình sao lại vô vị đến thế được, sao lại bần tiện tới thế được? Chàng bắn khoan khi nghĩ rằng: mình ham sống, thế mà vẫn mong cho nhũng ngày đi làm chóng hết giờ, chóng tối chủ nhật. Chỉ qua ngày này là tiểu; còn sau ngày kia, chàng đã bán rẻ để lấy vài chục bạc mắt rồi, nên tuy chàng bị rút ở đời chàng ra, mà chàng lại lấy làm mừng nữa. Sự trái ngược chưa chát ấy chàng biết không thể mất được nếu chàng không có một nghề tự do, nếu chàng mãi mãi còn là một công chức.

Công chức! Chàng đưa cặp mắt

thất vọng nhìn một lượt ban « đồng sự » quanh mình: Lão Thi, thư ký hàng nhì sau 22 năm, 6 con, có hàn lâm và có 300p. ng Tây đen, tháng tháng vẫn bị trừ lương. Lão Sý, thư ký thường hạng hạng nhất, còn hai năm nữa về hưu, 8 con, vợ buôn bán, chồng cho vay lãi khắp số.

Đấy là hai cái đích đặt rõ ràng trên bước đường alien thủ của đời chàng.

Một là ngoi lên đến hạng nhì rồi về hưu, với một đàn con và đám mòn nợ, hai là lên tới thượng hạng hạng ba rồi quay về trông cửa hàng cho vợ. Giới lầm, khéo lườn lợt lầm thì giống lão sau này, đèn dẫu ra thì chịu số phận lão trước. Hai dẫu cùng thế, cũng là tới một sự bế tắc vô vị một cách toát và trống rỗng.

Mới đầu chàng còn trông mong và hy vọng vào bọn công chức trẻ tuổi. Chàng cho rằng họ là những đồng xu mới, còn sắc cạnh và còn nồi nét, mặt chưa lỳ và chưa mất tinh như

đồng xu nhão, tiếng kêu cũng ròn ròn và thanh tao hơn. Nhưng khi gần họ, chàng thấy tuy họ là những đồng mới, nhưng cũng cùng đúc một khuôn, cũng bị tạo ra từng lú một, từng tốp một.

Có khác là ở chỗ cuộc đời vô vị của họ làm ý horizon, ích kỷ hơn. Ic kỷ một cách công nhiên, tự đắc, chứ không lẩn lút và sâu sắc như họa phán già. Thay vào linh đồng, sập gu, họ có những bộ salon tối tăm, những chiếc giường cạnh thiếc sáng loáng, thấp tít. Ánh tài tử « mản bạc » lồng kính thay cho cầu đối sơn son thiếp vàng. Chuyện phong-tinh thay cho Tam-quốc và Thủy-Hử. Thay vào cuộc tò tòm xuôi sòng, họ có những buổi dạo phố thâu đêm, miêng nói tục, và ý nghĩ tục.

Chàng lấy làm ngạc nhiên khi ở sân ban bóng chuyên trong nhà hội quán của Công chức, một bữa vi một sự xích mích, chàng đã vắng tục hưa hết mọi người. Chàng chưa chát nghĩ tới những lời đùa cợt thô lỗ và quá đáng của các bạn trong đội bạn, những câu châm chọc bẩn tiện và vô nghĩa lý. Họ biếu trê trang là chế diễu, là vắng tục.

Chàng nhận thấy, bất kỳ ở đâu, như đã quên với sự uể oải, sự chèn mảng đối với công việc sở, và bất kỳ đối với công cuộc gì,— với thể thao cũng vậy — công-chức cũng đem vào sự cầu thủ, sự nhõn nhẹn của nghề cao giấy. Chàng mỉm cười và tự lấy làm may khi nghĩ rằng mình chưa phải ở trên sân thể thao những lỉnh nhỉnh, có những ông phán ngưng vợt mời ông tham « soi » một quả ban trước và những ông đốc thường ông huyên một trái bóng chuyển sang bên đối phương.

Tuy vậy, Chung cũng phải nhận rằng: trong khắp bọn vô vị ấy, cũng được một vài người còn chăm đọc sách, báo, và lại trong họi ỏi này, độ một người còn bán khoán nghĩ tới mình, biết sống một cuộc đời ở bên trong, mãnh liệt và sâu sắc. Nhưng họ lại là ít người bị họa công chúa cho là không cùng cách. Họ thản nhiên đọc sách trong sở và ngồi liếm

NGƯỜI BẠN HÀNG NĂM

ĐẾN BAO GIỜ MỚI RA?
— KHÔNG LÂU ! CHỈ ĐỘ
GIỮA THÁNG NOVEMBER 1939.

VÀ SẼ XUNG TÊN LÀ

NGƯỜI BẠN 1940

chia năm không được ăn lên.

« Ngày mai chắc có *circulaire* (1) nghĩ phải không? Nhật trình đăng thì chắc sắp có *circulaire*...

Câu cũa người thư ký già buông bên sực nhắc chàng nhớ tới ba ngày nghĩ sắp tới.

Chàng mỉm cười, ngờ vực cái ý vị của ba ngày ấy, « ba ngày nghĩ thần xác », hay « ba ngày nhạc thần xác », vì các bạn của chàng chỉ đợi tới ngày nghĩ để thức đêm cho đỡ, hót sách hay lão mò các-nơi nhà chứa, cô đầu.

Ngày mai nghĩ, tha hồ ngủ! Sáng chủ nhật là sáng ngủ, sáng đèn tội cho tối hôm trước. Chín giờ mới dậy. Mười giờ dạo phố. Mười hai giờ ăn. Ngủ trưa. Bốn giờ dậy. Coi chớp bóng. Bảy giờ về. Ăn. Mười giờ ngủ để lấy lại sức mai đi làm.

Cái thời khác biếu ấy, chàng đã thuộc lòng và vô tình chàng đã tuân theo mọi khoản.

Sáng thứ bảy nhẹ nhõm nóng ruột nhưng vui vẻ hơn mọi ngày. Cái đồng hồ chạy đều không si si như ngày thứ hai hay thứ ba.

Cứa về, tất cả hy vọng, tất cả « tương lai » còn xinh đẹp và trọn vẹn.

1/ Tờ thông tin

Tối thứ bảy nhàn nhạt, bộ quần áo trắng bắt đầu nhau với lồng mong ước bắt đầu xuống... Không có gì lạ: hàng phố đóng cửa sớm quá, ít thiếu nữ xinh tươi đi dạo mát quá. Hải phòng thu lại một cái phố Đầu-cầu nhỏ hẹp và ngắn ngủn. Từ trai lính đến nhà Hát tây, thế là hết. Lượn lờ bao mươi lần là cùng, gối mỗi rồi, người thưa rồi, đèn bớt sáng. Bọn xe ô-lô của sở vệ-sinh, ra làm việc lúc nửa đêm, đuổi chàng với các bạn về nhà hay vào tiệm hút. Thế là qua hôm thứ bảy, đêm mong mỏi, chờ đợi suốt cả một tuần.

Có bọn nhà ngay giữa phố Đầu-cầu đã nhất định đóng đô ngay hè trước cửa. Cứ bảy giờ tối, cơm nước xong, quần áo tề chỉnh, đầu tóc bóng mượt, họ ra đứng đấy, ngắm người qua lại, rồi khi hàng phố đóng cửa hết, thuê một giờ xe đôi một, ao dạo vài vòng xuống quần-nga, hay Cảnh-gà. Họ làm ra bộ hào phóng của khách lang chơi để « chị em » gọi với: « Ngày Đông! Lại em bảo cái này này... » Thế là đủ cho họ thỏa « rong linh », và họ có thể về nhà ngủ yên được.

Chung nhớ tới cách dùng thì giờ của mình, ngày chủ nhật đã qua. Một ngày vô vị! Nắn nót xong cái cavát mới mua tối hôm trước, chín giờ ruồi sáng ngày hôm đó chàng ra đường si dạo hai vòng Đầu-cầu rồi lên phố tây lấy ba cái vé chớp bóng. Ba cái vé ban ngày đó dùng để tổng tiền mấy ông bạn chưa vợ ở chung nhau một cái nhà, để các ông ấy có chỗ chui nấp giữa trưa, và cho chàng mượn cả gian nhà tiếp mội: người « bạn gái ». Sau những câu chuyện trò nhạt nhẽo và một hồi nài ép vô hiệu, chàng trả lại nhà bạn, ra phố với một sự hậm hực trong lòng, và một cơn nhức đầu dữ dội. Sáu giờ uể oải, chàng cùng các bạn vào một hiệu cao lầu ăn một bát mì, và ngồi già dỗi chờ tới giờ, đợi tới lúc ra vườn hoa nghe hòa nhạc. Những vòng bách bộ bứt rứt và mệt mỏi. Quanh vườn hoa vải lượt và hết hy vọng gặp « một sự gì lạ », chàng cùng các bạn lại đặt vào một tiệm bán thức giải khát, ngồi kè cà cho tới gần mươi một giờ...

Quạt trần vẫn quay vụt vụt, như ru ngủ bọn công chúa mệt mỏi, không ý nghĩ. Chung lờ mờ nhận thấy rằng rồi chủ nhật tới cũng sẽ giống những chủ nhật đã qua, và đê tay lên mép, Chung như đã sờ thấy bộ râu mầu hạt tiêu muối của ông phán già ngồi hên, hinh & đầy.

Lan Sơn

Docteur

ĐẶNG VŨ HỶ

Ancien Interne de l'Hôpital
Saint Lazare de Paris

Spécialiste des maladies
vénériennes et cutanées

CHUYÊN MÔN VỀ:

Bệnh hoa liễu,
Bệnh đàn bà,
Sửa trị sắc đẹp

KHÁM BỆNH

Sáng 8 giờ đến 12 giờ
Chiều 3 giờ 30 đến 7 giờ
Chủ nhật mở cửa cả buổi sáng

CHỖ Ở VÀ PHÒNG KHÁM BỆNH
10 et 18 Rue Richaud, Hanoi
(đầu phố Hội Vũ)
Tél. 242

Ai muốn?

ĐẠI-LÝ BÁN

Rượu Dâu

(Lê - Quýnh, Quảng Bình)

là một thứ rượu mùi, vừa ngọt vừa bùi làm toàn chất tươi.

Viết thư về thương lượng với
Tổng phát hành

Maison Ngô Như
49, Rue de la Gare — Vinh

Một địa chỉ các bà, các
cô nên nhớ

là nhà chuyên môn làm áo tắm
đã lâu năm, có nhiều kiều áo
mới chẽ rất đẹp, làm bằng
laine bền màu.

Mặc vào tôn hết vẻ đẹp thân
thề.

GIÁ HẠ

Bài

- Ông sê khô sê đến năm 32 tuổi.
- Rồi sau rá sao?
- Đến năm ấy, ông sê quen đi.

Khám bệnh

- Bác sĩ có thể nói tại sao chân trái tôi lại bại di thể này không?
- Vì niên tuối của bà quá cao.
- Tôi dám cam đoan rằng ông lâm to, vì chân mệt của tôi cũng một tuối với chân trái, thế mà nó không bại mệt lý nào cả.

Chơi chày

- Tôi lạy làm buồn rầu vì con gà nhà tôi qua vua nhà ông phá phách.
- Không sao! con chó nhà tôi vừa cắn con gà nhà ông.
- Thể thi khéo quá! ấy, ô tô tôi tôi vừa đe chết con chó nhà ông.

Bạn chí thân

- Anh B. nhớ nhẹ, chỉ nói một tháng nữa là tôi cưới vợ, nhớ anh phù rể giúp.
- Ôi anh cứ tin ở tôi.., không khi nào tôi bỏ mất một người bạn, nhất là trong cơn hoạn nạn.

Làm chứng

Hai câu mợ àu đả với nhau phải giải đến sở cầm. Có một người bạn đi theo.

Ông cầm hỏi người bạn:

- Anh có thấy rõ sự cãi cọ từ đầu

N.N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 13)

— Nếu hai vợ chồng cùng bình thường cả, thì sự chưa đe là một việc thường, không đáng ngại. (Người đàn bà chỉ thụ thai trong một vài kỳ hạn mà thôi). Còn nếu lâm quá khôngh sinh nở, thì nên ngờ người đàn bà hay đàn ông hoặc có bệnh, hay có tật không thường. Những nguyên có của sự không con rất nhiều, hoặc là một cớ vì hình thù của cơ quan, hay vì bệnh. Nhiều trường hợp có thể chữa khỏi được. Nên đến hỏi bác sĩ.

Naman, Hanoi. — Tại lâm sao người đàn bà đã được một đứa con đã lớn mà không tắng đe nữa? Người ấy vẫn còn trẻ và khỏe mạnh, cả người chồng cũng thế.

— Cũng do những nguyên có như trên. Nên đọc bài « Sinh đe tự do » đã đăng ở mục Trồng Tim trong Ngày Nay

Melle Trưởng-Thi, Phnom-Penh. — Lâm thê nào thức suối đêm cho khỏi mệt? Có người uống coffee để thức, Caffé có lâm hại sức khỏe không?

— Thực ra đêm tôi bao giờ cũng mệt. Muốn khỏi mệt chỉ có một cách công hiệu nhất là... đi ngủ. Café kích thích bộ thần kinh khiến ta dễ thức, nhưng dùng luôn có hại.

Melle Trưởng-Thi, Phnom-Penh. — Nếu do quân trống hàng hoặc vải dính sét thì lâm sao hết?

— Rất xà-phông thi hết. Bất sét không phải là một thứ đe dọa vết lây. Nếu cần cho ít đâm cũng tốt.

Bình bắc Séc, Bắc-ninh. — Các cự thường bắc, sốt hay bị bệnh gì phải kiêng của cháo, súi lèm, súi Ngang ngang lợm lịt & lịt nói ăn chanh có thể khỏi bệnh sốt rét thường hán?

— Dùng chanh chỉ có lợi riêng trong bệnh sốt thương hàn (fièvre typhoïde). Còn nhiều thứ sốt khác, mỗi bệnh khác nhau. Tuy vậy chanh không có hại gì.

Hàu Vết, T. V. H. — Công vải trắng thật sạch trên miếng bì to để hứng nước mưa giữa trời. Vỏ có cần lọc và đun sôi nước

đến cuối không?

- Có, cách đây đến hai năm kia.
- Sao, hai năm?
- Phải, chính tôi là người làm chứng trong việc hôn nhân của họ.

Cửa X. Dương

Không có cha

- Quyền mới đến trường học lần đầu. Thầy giáo hỏi nó :
- Cha anh ở đâu và làm việc gì?
  - Nó đáp :
  - Bầm thằng, con không có cha.
  - Thầy giáo lại hỏi :
  - Thể anh ở với ai?
  - Nó tự nhiên đáp :
  - Bầm thằng, con ở với ba con, với mẹ con và với mấy đứa em con.

Cửa N. Thiên Huân

Giỏi giỏi, tốt tốt.

- THAY. — Chứ tý « bon » nghĩa là gì?
- TRÒ. — Thưa thằng nghĩa là tốt hay giỏi.
- Thể bonbon nghĩa là gì?
  - (Không lưỡng lự) là giỏi giỏi hay tốt tốt a.

Cửa H. Thủ

- Nhin nhuc.
- Ba cốc Tư một cái u đàu. Thằng hổ!
  - Ba, sao mày lại cốc nó?
  - Chưa kịp trả lời, Tư đứng dậy nói:
  - Thưa thằng không cần già a, một sự nhin là chín sự lành.

Được một chốc Nam cũng cốc Tư một cái rõ đau.

- Thầy liền hỏi :
- Nam, sao anh lại cốc nó nữa?
  - Như lần trước. Tư cũng vừa nói vừa khóc :
  - Thưa thằng không cần gì, vì hai sự nhin là mười lăm sự lành a, hi hi!

Trong phòng ngủ.

- TOE. — Tý, mày ngủ chưa?
- TÝ. — Tao chưa ngủ.
- TÝ. — Thể mày ngủ chưa?
- TEO. — Tao cũng chưa ngủ.

Cửa N. P. Quý, Hadong

Dạy trẻ.

- BA LÝ. — Này bà bá, sao những đứa trẻ này trông chúng nó lúc nào cũng buồn thiu.

BÀ BÁ. — Ấy, tôi đánh chúng nó

tôi tò của người chủ.

- 2.) Người thư ốm phải xin phép nghỉ về quê, chủ cho về mà lưu lại ít tiền. Đến khi khỏi ra làm, chủ đuổi không cho làm nữa và giữ tiền đó. Như thế có thể kiện tại phòng Lao động được không?

— Được. Người chủ không có cớ gì để giữ lại món tiền đó. Vô cớ đuổi cũng phải bồi thường cho họ.

Hoàng Văn, Thanh Hả. — 1.) Vua và Hoàng hậu sang Pháp làm gì? Biết rằng không phải tránh nắng, hay chỉ là chơi?

— Chính thức thì Vua và Hoàng hậu sang Pháp để nghỉ ngơi và thăm chiêu lâu đài long lanh mới tậu ở Cannes. Nhưng nhiều người cho rằng nhà vua sang Pháp để xin chính phủ Pháp cho Trung Bắc-kỳ trở lại theo hòa ước 1884. Việc này tuy chưa có tin chắc chắn, nhưng phòng dân biểu và các báo giới Bắc-kỳ đã phản đối.

2.) Bảo giờ cũng tra sự công bằng - thế mà bảo nào hay nói chuyện phải trái yêu cầu được công bằng thường hay bị đóng cửa, tại sao?

— Tại sao? Nếu Trời không biết thì chúng ta biết. Tuy vậy, dưới quyền bảo hộ của nước Pháp dân chủ, tự do, bác ái và nhân đạo, làm gì có những chuyện ấy? Đó là cõi tưởng tượng mà thôi!

số ngày về cái tội ấy, mà cũng chưa không thể dạy được chúng.

Tôi săn lùng đợi.

Trước khi đưa lên đoạn đầu dài quan tòa hỏi tội nhân bị kết án tử hình:

- Q. T. — Anh muốn gi lần cuối cùng?
- T. N. — Bầm quan lớn, tôi chỉ thêm ăn quả cam sành, đậu chết di tôi cũng được mát ruột.

— Cam sành à? Nhưng bây giờ chưa đến nứa.

— Không ngại gì a, tôi săn lùng đợi.

Sớm quá.

L. T. — Nay bà nở a, giá sang năm tháng cu Toe hăng thi đậu bằng sơ học yếu lược thì hay quá.

VỢ LÝ TUẾ. — Sao vậy?

L. T. — Năm ngoái làng lăg khao nhũng ba trăm ruồi kia vâ lai một con bò mang xương dưới quán đê lê thăn. Năm nay rát xương hai trán, sang nǎn hẳn lại rát nứa.

Còn tốt.

Bà Vành vào hiệu mạc cả mua cái đồng hồ cũ. Hắn trông thấy một cái ngay cạnh dãy rất ưng ý, liền hỏi :

- Cái này còn tốt không ông?
- Còn chạy tốt lắm ông a. Nhưng phải biết dùng mới được. Ví dụ : khai nào nó chỉ đúng mười hai giờ trưa và đánh sáu tiếng chuông như thế là gần ba giờ chiều.

Lloy, Hanoi. — Sợ lo nghĩ phiền muộn nếu có thể làm người ta già, xấu đi, có thể làm người ta không lớn được không?

Nghe nói người Nhật mới nghĩ ra một cách (méthode) tập cho người cao lén, và cao lén được 16cm. Không biết có thật hay không? Người mình dùng có được không?

Cái méthode ấy có bán ở bên nay không? Vâ bán & đàu.

— Sợ lo nghĩ không có ảnh hưởng mấy đến độ cao lớn của thân thể, nhưng ảnh hưởng đến sức khỏe. Tôi không được biết cách tập ấy ra sao, nhưng người Nhật, vốn là, vẫn có cách tập và nuôi nấng riêng những người chuyên làm nghề đồ vật: thường thường các đồ vật rất cao — 1h.70 đến 1h.90 — và rất nặng — 80 đến 100 cân. Những cách ấy lưu truyền và giữ bí mật trong các môn phái vật với nhau. (Phương pháp để tập cao thêm từ 10 đến 20cm. Viết thư cho Ren. Esthétique suc. P. 111, Rue de Flandres Paris 19e).

HỘP THƯ

Thúy Phương. — 1.) « Méthode Naturelle » của Commandant Voiberte Système Müller », của Müller, và « Gymnastique Suédoise » của nhiều tác giả khác. Tôi mua ở các hiệu sách bên Pháp hiện Hachette, Bd. Haussman Paris, hay nhữ các hiệu bên này mua hộ.

2.) Thuốc bồ ta hay tây cũng thế, cốt nhất là hợp với lạng và bệnh của mình. Thiếu máu do nhiều nguyên cớ khác nhau; uống nước thịt bò tươi ép rất tốt.

Cô Ngọc Hồng, và nhiều người khác. — Ecole Universelle : 59 Bd. Exelmans, Paris (16e) cours A. B. C. de Redaction : 12 Lincoln, Paris (8e).

Càng tất cả các bạn có câu hỏi có tính cách pháp luật — xin c/c bạn vui lòng chờ, trong số sau chúng tôi sẽ trả lời nhiều bạn. Vâ xin nhắc lại rằng không trả lời những câu hỏi về một trường hợp riêng cho từng người

Về mùa hè

lại trong lúc vải đắt, công cao này

dùng CHEMISSETTE

tức là ta đã chọn thứ y phục hợp thời nhất, lịch sự và tốn ít tiền.

Manufacture CU GIOANH
70 Rue des Eventails, Hanoi — Tel. 525

La plus importante fabrique de chemisettes au Tonkin

NGƯỜI VƯỢT NGỤC

THẾ - LỬ^{dich}

(Tiếp theo và Hết)

À già hỏi :

— Ông không biết bơi sao?

Rulan lạnh lùng đáp :

— Hừ, bà định nói điều bẩn... không, tôi không biết bơi, mà già tôi biết nữa tôi cõng không có sức vượt qua hơn mười một cây số trên mặt một cái hồ mà nước nghe đâu lại lạnh như băng. Thế tức là tìm lấy cái chết.

— Ô không! tôi không tưởng rằng ông có sức bơi qua hồ đâu, tôi chỉ nghĩ đến cái suồng máy của tôi hiện còn đỗ ở bên bờ, ngay gần đây...

— Có thuyên à?

Rulan ngừng lên nhìn bà già; trong mắt hồn vừa loe lên những lá sáng hy vọng.

Nhưng sự hy vọng phát chốc đã đổi thành sự ngờ vực. Hắn nhắc lại câu hỏi :

— Có thuyên? Nhưng đây có phải là một thứ bẫy để lừa tôi chăng? Người ta đâu lại sẵn lòng làm ơn cho một tên vượt ngục, một tên giết người?

Người đàn bà đáp :

— Tôi không nghĩ thế. Tôi lập cách cho ông trốn thoát là cõi để thoát nợ một người khách nóng nảy dữ dội mà trong tay lại có súng lục. Ngày trước tôi đã nhiều lần nghe ông thân sinh ra tôi bảo rằng sự nóng nảy và một khâu súng không đi đôi được với nhau... Câu nói ấy đã lâng lâng rồi, từ cái hồi ức tôi dạy tôi hắn... Mà tôi thì tôi không muốn, không muốn mọi chút nào, đem mình làm cái đích bắn cho một người mà sự lo sợ làm tay run lên như thế kia.. Nhưng hãy trở lại chuyện cái suồng máy: máy vẫn chạy được, mà dùng cũng không khó khăn...

— Cái đó không lo, đã có tôi. Những suồng máy tôi coi dễ như trò chơi của trẻ.

— Cõi để dùng suồng ông sẽ đến được nơi có đường xe lửa mà không phải qua những chỗ có linh cao...

Rulan nhoẻn một miếng cười dị kỳ làm lộ hai hàng răng của hắn. Việc cho mượn cái thuyền phúc đức ấy để trốn làm cho hắn vui mừng lắm. Tuy vậy hắn cũng còn một đôi chút nghi ngờ. Hắn khẽ nói :

— Chẳng biết tôi có thể yên bụng tin được không? Sau sự giúp đỡ này liệu có ăn một điều gì chẳng lành không?

Bà già lèn nói, giọng kiêu cách hợp với câu nói vảo vẻ của bà ta.

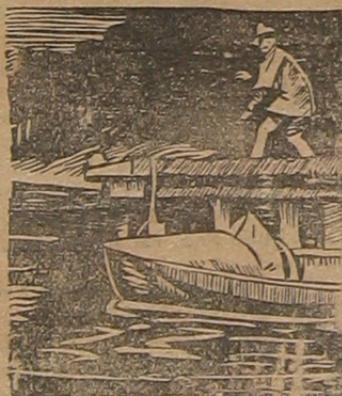
— Không thể tin cần được một người nào hồn là một sự cay đắng gớm ghê... Thời không nói đến chuyện cái suồng máy nữa. Cơ sự thế này thì có lẽ tôi dành phải tạm quên rằng trong tay ông có khi giới, để mà tìm lấy cho ông một chỗ ăn ở đêm nay.

Rulan chưa kịp trả lời bỗng nghe thấy bên ngoài có tiếng khẽ nghi: Đó là tiếng một chiếc xe hơi, đang lóe gần, và quyết nhiên chỉ tới nhà này: con đường trên đó xe hơi đang chạy không dẫu di chỗ nào khác. Tiếng phanh rít, và tiếng sôi lao sạo. Người vượt ngục hạ thấp giọng xuống nói :

— Có người...

Hết sức bình tĩnh, bà già đáp :

— Hắn chỉ là ông cháu cảnh binh Kay. Thỉnh thoảng lại có tối ông ta đến đây xem tôi có được yên ổn không. Ông ta thấy tôi ở một mình đây, thường không được

vững tâm, và đó là cách ông ta săn sóc đến tôi...

Rulan đã đứng dậy. Mắt hắn tái đi và khập người run sợ; hắn ra hiệu bằng cái súng lực cầm ở tay. Hắn bảo người đàn bà, giọng nói lạc đi :

— Hãy gợm đã! Bà ra mở cửa xem, nhưng nếu bà tố giác tôi thì bà sẽ phải khổn. Thế nào tôi cũng bắn chết bà trước khi họ bắt tôi. Tôi sẽ giết cả bà lẫn người ấy...

Bà già vẫn không mất vẻ bình tĩnh :

— Khiếp, ông này mới hung dữ àm sao! Ông đừng lo, tôi không có ý tố cáo ông cho người ta bắt đầu. Tôi còn muốn sống ở đời lắm, vì còn một vài việc quan trọng tôi cần phải tính cho xong trước khi

trở về trào gá.

Người bên ngoài gõ một tiếng nặng lên mặt cửa. Bà già đứng dậy và thong thả bước ra. Bà ta khép khép mà đi, và phải chống gậy. Nhưng đối với hạng người tuồi tác như thế, bà ta thực có can đảm dì thường. Rulan trong lúc nhìn theo bà già, không khỏi nhận thấy điều đó. Hắn đã llop vào sau cánh cửa mà bà già vừa mở, và tay đưa cái súng lực vào sát lưng bà ta.

Một giọng nói cứng cỏi nhưng tử tế ở ngoài hỏi vào :

— Chào bà. Ở đây không xảy ra chuyện gì chứ?

Người đàn bà trả lời :

— Chào ông cháu. Vâng, cảm ơn ông: đây vẫn được bình thường. Đêm nay ông đi tuần khuya nhỉ?

— Vâng, quả có khuya thực. Là vì hiện có một tên vượt ngục đang lẩn lút quanh quất đây. Người ta chắc nó trốn ở khu rừng này. Cho nên tôi thường nên qua đây hỏi thăm bà để cho yên bụng... Vậy bà phải để phòng cẩn thận đấy nhé, đêm nay cửa lớn, cửa sổ đều phải đóng chặt. Và đừng có để cho một người nào vào đây...

— Vâng, cảm ơn ông cháu, tôi xin cẩn thận.

Cửa đóng lại, người đàn bà vẫn chìa khóa, đầy gióng cửa, đúng như việc Rulan đã làm lúc lén vào nhà.

Rulan thở dài một tiếng nhẹ nhàng. Hắn thấy hai chân mình rã rời và mồ hôi dầm trên trán. Mỗi hòn ron bần bật. Trong đôi mắt lờ đờ chỉ hiện ra một vẻ khiếp sợ điên cuồng. Hắn lầm bầm :

— Chúng nó đuổi đến nơi rồi! Những con chó săn quỷ bắt kia đã tìm thấy lâm tích của mình!. Ta phải chuồn khỏi đây mới được. Chúng nó biết rằng ta cùng đường liều trốn vào rừng. Thổ thì chúng sẽ sớm được ta bắt! Chúng sẽ bắt theo ta! Chúng sẽ giết chết ta!

Người đàn bà nói :

— Chinh ông, ông cũng đã giết người không thương, ông không nhớ sao?

Hắn không giữ được, phải thú nhận :

— Phải, tôi có giết một người trẻ tuổi thực; nhưng là việc bắt đắc dĩ, tôi có rắp tâm giết hắn đâu? Tên hắn là Stanton, Pierre Stanton. Tôi bắt buộc phải giết hắn, nếu không hắn sẽ tố cáo tôi.

— Tôi đọc báo thấy nói rằng hình như ông đe nẹt bức bách nó nhiều quá, đến nỗi hắn phải dọa sẽ đưa ông ra tòa...

Rulan nỗi giận, nói to :

— Bà im đi! Đó là những điều nói láo! Vả lại chuyện đó không cần để tâm đến! Việc quan trọng với tôi trong lúc này là phải trốn khỏi đây! Thế cái suồng máy ấy... hiện ở đâu?

— Cái suồng ấy buộc vào cầu bến ở bờ hồ...

— Không phải là một cái bẫy để lừa tôi chứ? Bà già này, bà phải biết, nếu bà định tìm cách lừa tôi thi...

(xem tiếp trang 21)

NGƯỜI BAN HÃNG NĂM

... MỘT NGƯỜI DỊ THƯỜNG: VUI VẺ, LỊCH THIỆP VÀ KHÔNG NGOAN;

... BIẾT ĐỦ MỌI ĐIỀU, HIỂU HẾT MỌI SỰ VÀ NÓI ĐƯỢC MỌI THỨ CHUYÊN VỀ ĐỜI NGƯỜI.

... MỘT NGƯỜI BẠN ĐÁNG YÊU MÀ CHÚNG TA AI CŨNG TÌM ĐƯỢC VÀ AI CŨNG NÊN LÀM THÂN, VÌ ĐÓ LÀ MỘT QUYỀN SÁCH CÓ GIÁ TRỊ.

... MỘT CUỐN SÁCH CẦN ÍCH CHO MỌI NGƯỜI.

NHÀ XUẤT BẢN

ĐỜI
NAY

Hạnh - phúc rung - rinh...

— Tôi chán mợ ấy lắm. Trong chỗ vợ chồng dường như có điều bất mãn lạnh lùng. Than ôi, tình dayén !

— Cậu ấy đáng ghét lắm. Tuổi chưa bao năm mà cám-róm như cùi bỷ mươi. Than ôi, thù xuân làm đâu nữa !

— Thuốc VĂN-BẢO là cứu-tinh của tình yêu. Khi trước nếu hờ ta đã biết dùng nó, thì đâu phải riêng hờn, riêng sầu...

Thuốc VĂN-BẢO mạnh xấp 10 lần thuốc bồ-thận cựu-truyền. Có thể cho đàn ông, có thứ cho đàn bà. Khi mua nên nói rõ.

1 hộp dung 10 ngày 4p.00
1 hộp là 4 hộp 15p.00

Tổng phát hành phía Bắc :

VĂN-HÓA

5, Rue des Cantonais — Hanoi

Tổng phát hành phía Nam :

VỐ-DÌNH-DÂN

323 Rue des Marins — Cholon

ĐẠI-LÝ : Mai-Linh 60-62 Cầu
Đất Hiphong, Nguyễn-văn-Đức
31 Rue des Caisses Hanoi.

Báo giới Bắc-Kỳ

Xin ân xá chính trị phạm

THƯ GỬI

Ông Tổng-thống, nhờ ông Tổng-trưởng bộ thuộc-dia và ông Toàn quyền Đông-dương chuyễn đạt

Bẩm Ông Tổng-Thống,

Chúng tôi là chủ nhiệm các tờ báo ở Hanoi, lạy lâm hân hanh xin ngài mở lòng nhân từ chủ ý đến số phận các chính trị phạm Đông-dương, hiện dương bị giam ở các nhà lao Đông-dương và Inini.

Tay không có bẩn thõng kê của chính phủ, nhưng chúng tôi cũng có thể ước đoán được rằng số tù còn lại hiện nay độ 1500 người tất cả.

Trong số ấy, có nhiều người đã ở tù được 10 năm, nghĩa là ngay từ hồi nhân phong trào dân chúng sôi nổi, người ta đã phạm nhiều điều lầm lạc trong xô sủ ác. Những người mới bị kết án phần nhiều là những nhà báo độc lập, những thợ bắc công, những nông dân xin giảm thuế, những người lập các hội Ái-hữu v.v. Cách kết tội họ thì thiên tư, gắt gao quá, nhiều khi lại chẳng có chứng cứ gì chính đáng.

Chế độ lao tù của chính trị phạm ấy lại càng hà khắc. Cứ xem số người chết trong nhà lao và các người mắc bệnh phổi cũng đủ biết chế độ ấy đáng ghê sợ biết chừng nào. Nhiều khi những quyền lợi nhỏ mọn đáng lẽ tù chính trị được hưởng cũng bị người ta tước bỏ nữa : vì người ta đã liệt những người chính trị phạm ấy vào hạng bón-chinh-trí, — 168 người trong số 259 người chính trị phạm ở Bonmethout, 131 người trong số 248 người chính trị phạm ở Côn đảo đều bị liệt như thế và nhốt riêng và đối đãi như thường phạm vây.

Chúng tôi nhận rằng từ trước đến nay cũng đã có nhiều cuộc án xá, và dân giảm. Tay chính sách ấy đã có những kết quả tốt, nhưng chúng tôi phải thành thực mà nói rằng những chính sách ấy thiếu thốn và ít ỏi quá. Ngoài ra chúng tôi lại xin ngài để ý đến số phận những người được tha, những người này chỉ vì không hưởng luật đại xá nên thường bị ngăn trở trong công việc lối chức lại đời sống.

Trước tình trạng ấy và nhân dịp

ông Tổng thống được tái cử, Lê Hưng Quốc khánh niệm, và nhất là kỷ niệm lần 150 của Đại Cách Mạng Pháp, chúng tôi nhân danh cái chính sách khoan hồng mà chính các nhà cầm quyền thường tuyên bố, xin ngài,

1) Đồng đại xá cho chính trị phạm

2) Chuyển những án phạt thuộc (biệt xứ, quản thúc) cho những kẻ đã được tha và những kẻ sắp được tha để giúp họ kiếm kẽ nuôi thân;

3.) Lập một chế độ chính trị cho chính trị phạm ở khắp các nhà lao tù.

Chúng tôi tin chắc rằng chỉ có những chính sách ấy mới có thể được hàng trăm nhân mạng hiện dương ngoài ngoài và mới an ủi được những gia đình có những cha mẹ, con, anh em bị ở tù.

Trình ngài bẢN NGUYỆN VỌNG NÀY, chúng tôi tin chắc rằng chúng tôi đã diễn đạt được những nguyện vọng sâu xa của hầu hết dân chúng Đông-dương.

Vì tình thế nghiêm trọng, vì lẽ cần thiết mà hai dân tộc Pháp-Nam phải đoàn kết với nhau trước hiểm lưọng chung, chúng tôi mong rằng chính phủ Pháp nên thể lết lời kêu gọi của dân chúng Đông-dương.

Hanoi, ngày 1er Juillet 1939

Sý-le — Chủ nhiệm của 30 tờ báo ở Hanoi:

Tuần-báo Đàn-bà, Tiêu Thuyết thứ năm, Con Ong, Notre Voix, L'Effort Indochinois, Đời Nay, Thể Gòi, Ngày Mới, Tiêu Thuyết thứ bảy, Thời vụ, Người Mới, Việt Đức, Tân Việt Nam, Tao Đàn, Trung Bắc Tân Văn, Ngày Nay, Đông Pháp, Hanoi Soir, Việt Báo, L'An-nam Nouveau, Nam Cường, Phụ Nữ, Tiêu Thuyết Nhật Báo, Quốc Gia, Demain, La Tribune République, Chính Trị Tuần Báo, Đông Tây, Quốc Nam, Bắc Kỳ Dân Báo

(Độc-giả sẽ nhận được một bản sao lái bức thư trê này. Đề lời kêu gọi chính đáng ấy chóng được kết quả, chúng tôi mong các bạn sẽ vui lòng ký tên xuống dưới những hàng sau đây cũng sao lại dưới bức thư.)

Sau khi đọc bức thư trên, chúng tôi xin bỗng rằng chúng tôi xin hướng ứng lời kêu gọi của các báo ở Hanoi xin đại xá cho chính trị phạm.

Ký tên

Địa chỉ

CẨU CHUYÊN HÀNG TUAN

(Tiếp theo trang 5)

Vì thế, tôi rất...buồn cười—buồn cười chứ không cảm động — khi nhìn thấy bức ảnh đăng trên báo Trung Bắc. Trong ảnh ông Lục và ông An ngồi đối diện nhau, mặt cùng cười gầm xuống: Họ ngượng? Họ xấu hổ? Họ còn căm tức? Họ cùng nghĩ mau?

Chu Du ngồi đối diện Gia Cát? Trước, trận Xích-Bích?

Nào thử chờ xem rồi họ có tri nồi bọn Tào-tháo không.

Và rồi sau khi thắng Gia-Cát có cướp nồi Kinh-châu của Chu-Du không

Khai-Hưng

Hội Nữ Công Huế đến ngày 15 Août lại thâu nhận học sanh

Hội Nữ Công sau một tháng ruỗi ngồi bè, đến 15 août này lại bắt đầu nhận học sanh.

Hội Nữ Công là một đoàn thể giáo dục chức nghiệp cho phụ nữ thành lập đã 14 năm nay, hội đã đào tạo được một số đông học sanh có nghề nghiệp có thể sinh hoạt được một cách tự lập, giúp ích cho gia đình và xã hội.

Hôm 17 juin vừa rồi hội đã làm lễ phát bằng cấp tốt nghiệp cho một số đông học sanh, lễ phát bằng cấp rất long trọng dưới quyền chủ tọa của quan đốc lý và thành bảo Tây Nam ở Kinh đô.

Chương trình học trong sáu tháng là tốt nghiệp. Các học sanh ở xa đến học có chỗ lưu trú tại trường do bà đốc trưởng kiêm soát.

Hội Nữ Công là một hội theo đuổi về một mục đích công ích nên khác hẳn với các trường tư, sự giáo dục rất chủ đạo do những giáo viên lành nghề chăm nom chí hảo, vì nghĩa hơn là vì lợi.

Chị em ở xa xin vào học nhé gửi thư cho bà:

Mme Béat Phuong
Chánh hội trưởng Hội Nữ Công
Avenue Khải Định Hué

HỘP THƯ

Cô Hồng — Bà nhận được. Tôi muốn được gấp cô, xin cô cho biết. T. T.

Thuốc đánh răng

ECLAT D'ARGENT

sát trùng, hương thơm, nhiều bột

Có bán khắp nơi và ở:

PHARMACIE DU BON SECOURS

52 Bd BỐNG KHÁNH — HANOI

Có nhiều hàng bán lẻ khắp Bóng-dương

Docteur
Cao xuân Cầm
de la Faculté de Paris

CHUYÊN TRỊ:
BỆNH HOA LIỄU và HỘI THƯƠNG
Khám bệnh tại:
152, Henri d'Orléans — Hanoi
(Phố cầu Bông, cạnh Hội Hợp-Thiên)

Sách « Nói chuyện cuối đời » của
bác sĩ làm có bán tại hiệu Nam-
Ký, phố Bờ-hồ, 17 Francis Garnier,
Hanoi. Giá 8p.35 một quyển

SỰ CAN ĐẦM LÀ LÙNG CỦA MỘT NGƯỜI ĐÀN BÀ

CÂY ĐÀN GHÊ GÓ'M

Lần kiên nhẫn thứ nhất

T người có thể tự phụ đã trải một đêm ghê gớm như cái đêm mới đây của bà James Cruickshank, vợ một nhà điêu chủ ở Zouzouland (Phi châu).

Xâm tối, bà Cruickshank kéo cây đàn violon, một mình trong gian phòng lòi của ngôi nhà làm theo kiểu nhà ở thuộc địa. Chỉ có em và chồng bà ở ngôi nhà ấy với bà; họ đã đều về nghỉ ở phòng riêng.

Bỗng nhiên, bà Cruickshank thấy một cái bóng nhỏ và dài đưa đẩy ở trên trang sách đàn. Tay vẫn kéo, bà quay lại và trông thấy ở tẩm vai, cái đầu dea và dài của con rắn lớn

mamba, một giống rắn độc nhất Phi châu. Tuy thiếu chút nữa thi quả tim tưởng ngừng đập, bà vẫn kéo đàn vì biết rằng sự im lặng sẽ ngừng mơn trớn con rắn, tiếng đàn sẽ không thôi miên con rắn nữa.. và tức khắc bà sờ bị hại.

Bởi thế, bà không ngừng tay và sau kia đã « cầm cự » với con rắn bối lâu, bà cố nén sự bối rối, bắt đầu lùi nhích lại từng phân tách tới cái cửa nhà khách. Thật là một công việc đau khổ đến tận tột bức, vì cái phòng thì rộng mà lồng cung những đồ đạc, lại thấp độc một chiếc đèn dầu; mà trong khi lùi, phải giữ cho không va vào đồ đạc hay bước một bước hụt nào.

Người đàn bà kiêu hãnh đáp :

— Tôi thấy bình như ông Rulan không tự chủ được ông lúc này. Vậy tôi xin ông, ông hãy bình tĩnh lại, không thi rồi ông đến tư ban một phát sáng vào đầu ông mất thôi. Tôi chắc ông thi chỉ là một anh chàng nhút nhát...

— Một người mệt nhọc, chỉ có thể mà thế cũng đủ lầm rồi! Một người chắc chắn rằng mình đã đến cùng đường của sự may mắn! Xin bà thử lỗi cho, tôi xin nhận cái xuống máy của bà. Nhưng bà hãy cùng với tôi đi tới chỗ cầu bến, mà, nếu tôi thấy là bà lừa dối tôi... Thôi, nào đi ra đi! Bà dẫn đường cho tôi.

Người đàn bà :

— Cũng được. Trời đêm nay nhiều sương, không khí ẩm thấp không tốt cho già này mấy, nhưng được, tôi cũng đi với ông. Chứ khéo đến thế nào tôi cũng không từ miễn là để thoát cái nợ ông ám tôi ở đây... Ông đã sắp làm cho tôi điên tiết lên rồi đấy. Nào! Cứ theo tôi mà đi.

Nói đoạn bà già đi ra phía sau nhà.

Hai người qua nhà bếp. Người đàn bà cầm lấy một cái đèn điện bấm trên ngăn

Đường đi hai bên trồng thông cao, lá thông rơi xuống phủ mặt đất khiến cho bước chân êm tiếng. Con

Con rắn mamba, đầu lắc lư, theo bà, theo tiếng đàn, mà vẫn giữ đúng khoảng cách xa với người đàn như trước. Bà qua gần giờ rưỡi đồng hồ. Và trong khi cảm đầu kéo đàn một cách thất vọng, bà tự nhắc đi nhắc lại, như trong một gác mơ : « Bị rắn mamba cắn, ấy là cái chết trong năm phút... »

Bà lại gần tới cửa. Số mệnh bà ở trong cách hành động nhanh chóng: vì bà định, trong một nháy mắt, buông đầu ra và đóng sập cửa lại giữ bà và con rắn.

Lần kiên nhẫn thứ hai

Mọi sự sực xong xuôi. Tiếng đàn cuối cùng bà kéo vừa mới ngừng trong một cung bối rối thì bà bỗng la thấy lạnh ở trên lưng (bà không mặc áo). « Làm sao tôi lại không chết đứng (về sau bà kể chuyện lại như thế) vì quay đầu lại, tôi thấy, chấn giữa cửa, cái mình dài một con mamba khác — có lẽ con đực — đứng dựng lên đuôi, cũng đang lắng nghe tiếng đàn.

« Tôi bị mắc nghẽn. Lại phải dò từng bước như trước để lùi trở lại giữa phòng vì ở đây rộng chỗ hơn; và ở đây tôi sẽ ở vào khoảng giữa cái cửa và hai con rắn kia... »

Khi nhớ một nghị lực khác thường của ý chí và trong khi vẫn kéo cái bài đàn bất tuyệt, bà Craickshank lần tối được giữa phòng, thi bà lại phải nghĩ tới « cuộc hành du thứ ba » trong lòng đâm dứt dội ấy.

Cuộc du lịch ấy ta có thể tưởng tượng được. Bà Craickshank, kèm hai con rắn cách mình không đầy một thước, lần thứ hai men tối được gần bức cửa. Nhưng lần này bà

không đủ can đảm, vì bà nhận ra rằng cửa mở rộng và hai cánh dày sát vào hai bên tường. Bà không có hi vọng làm được một cử chỉ ôm nhanh: trong cái thời giờ buông được đàn ra, nắm quả nấm, kéo được cánh cửa lại nữa vòng... thì hai con rắn kia, nhanh hơn, sẽ nhanh tới mình bà mất.

Bây giờ bà như một người đang bời ruồng bỏ ở giữa biển. Bà chỉ còn có một cách: là kéo đàn luôn mãi, kéo mãi cho đến khi kiệt sức.., với cái hy vọng mỏng manh được chồng hay em đến cứu.

Một điệu đàn đều đều

Trong suốt một giờ, bà Craickshank kéo lại mười lần, hai mươi lần một điệu đàn.

Khi ông Cruickshank thức giấc thì đã qua nửa đêm. Trong lúc tam thán chưa định, ông lấy lam lị và nghe thấy vợ kéo đàn vào giờ ấy. Rồi khó chịu về cái điệu đàn đều đều thất vọng của những tiếng đau, ông chỗi dậy và rón réo lại gần xem. Khi thấy ở gần cửa phòng lớn cái cảnh lạ lùng ấy, ông vội chạy đi lấy khẩu súng hai lông. Ông trả lại, ra hiệu cho vợ nhanh di thể náo cho hai con rắn sống thẳng một hàng... vì, giết trước một con, ay là hại vợ ông luôn thè; vạy phải bắn một phát mà trúng được cả hai con.

Trong quá mươi lăm phút, ông dè tay vào cò, chờ cho hai cái đầu rắn song thẳng vào hàng với lồng súng.

Sau hết, hai tiếng súng nổ và hai cái đầu rắn vỡ tan.

Cùng lúc ấy bà Craickshank, tay buông rời đàn, ngã vật xuống đất, bất tỉnh.

(VL)
M. dịch

chìm nghỉm!

Bà già mỉm cười gật đầu và nói rất nhẹ nhàng :

— Bà đã hứa sẽ tìm cho hắn ta một chỗ ẩn nấp đêm nay. Phải, một chỗ ẩn mà hắn có thể vững tâm rằng sẽ ẩn được vĩnh viễn. Ito, con thấy không, hình phạt không phải bao giờ cũng thi hành trên đoạn đầu dài hay trên ghế điện, hình phạt dài khi còn kết liễu dưới đây sâu một cái hố...

« Hắn không biết bơi... Mà hắn là người thế nào, Ito có biết không? Hắn là đứa giết chết con trai bà đấy... Hắn không bơi được đâu... »

Bà già đưa cao ngực lên thở một hơi rất dài, rồi lại tiếp :

— Ito, lấy áo mặc tủ lè, đánh xe ra mà đi và tìm cho được ông chánh cảnh sát, ông ta chỉ quanh quần đâu đây... Ito kẽ cho ông ta biết việc vừa rồi và nói với ông rằng bà Stanton xin mời ông đến để thưa chuyện.

Tên đầy tờ lùng tung mãi mới nói được :

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

ÁO TÂM BÈ

Khắp các bãi biển, ai ai cũng đều công nhận áo tắm PHÚC LAI là đẹp và bền mà giá lại hạ hơn các nơi. Nếu các Bà các Cô chưa dùng qua, xin mời lại xem kiểu áo hiện đang trưng bày để so sánh với các hàng khác.

PHUC - LAI
87, PHỐ HUẾ - HANOI

TÉL. 974

Thuốc quan
và xì-gà

MELIA

Bệnh khí hư

Bản bà có khí hư là vì có kinh mà không kiêng, hoặc làm lụng nhiều, ăn uống thất thường, hoặc vì bệnh tình người chồng truyền sang. Kíp nên uống thuốc của

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131, Rue de Haé — Hanoi
sẽ được khỏi chắc chắn. Giá 1p20 một hộp uống 3 ngày. Nhà thốc đã nổi tiếng chữa các bệnh lậu, giang-mai, hạ cam, v.v. bắt cứ nặng nhẹ, đều được khỏi rút nọc. Thuốc lậu Op60 một hộp Giang-mai Op70. Hạ-cam Op30.

ĐẠI-LÝ: Quang-Huy Haiduong, IchTri Ninh-binh,
Mai-Linh 60-62 Paul Doumer — Haiphong

Hút êm đọng
và thơm ngon

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie L^e 21 Bd Henri-Rivière HANOI

CL NHẤT THÁNG 10 N. PHẠM PHÙ THỦ HANOI

Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê

Lấy tinh chất & cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bồ quý giá, nên dùng nó dẫn ngay đến thận và bô máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngọt miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy tráng dương cổ khl, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhợt mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, mông tinh cũng khỏi. Bản bà dùng được huyết tốt, kinh điều; bà nảo có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đái bạ) cũng khỏi. Bà nảo nuôi con thì tốt súra, có chửa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mông mỏi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thở dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sài, bồ ti, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bù sức khỏe thì không còn có thể thuốc bồ gi hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thử bao sáp vàng, các bà dùng thử bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai chiên với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng-Khê số 47

Thuốc «Tráng Dương Kiên Tình đại bô thận Hồng-Khê» số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngũ-phiên, Hải-cần-thận, Yến-quảng, Sâm Nhung với các vị thuốc vừa bồ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, «bất lực», liệt-dương» được mẫn nguyên, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lãnh đạm trả nêu người da tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 bay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả biến biến. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 1p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhợt mệt. Thuốc này chuyên trị bô thận, kiên tình, sinh khl, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mao xuất. Mỗi chai lứa giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 1p.25.

Thuốc «Cai Hồng Khê»

Không chộn lẩn chất thuốc phiện (nhà Đoan đã phân chất), nên ai cai cũng có thể bô hẳn được mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện chỉ nồng bết hai bão thuốc cai là đủ không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên Op.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiêm nhẹ chỉ bết 1p.00, nghiêm nặng bết 5p.00, 3p.00 là bô hẳn được, nếu sai nhời, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng Khê

Giá thép mà được ngang trời! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lảng lơ lai cần Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hễ nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không có mới hay kinh niêm uống thuốc lậu Hồng-Khê số 39, mỗi hộp Op.60 cũng rút nọc, ai bị bệnh giang-mai không có về thời kỳ thứ mấy, mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai số 14 cũng khỏi rút nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá Op.60) nên khắp nơi đều đàm cung biết tiếng.

Nhà thuốc HỒNG - KHÊ 88. Phố Chợ Hôm (Route de Hué) — Hanoi

Xem mịch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 món thuốc hoan, tần, cao, già truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai theo phương pháp An-Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-môn, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn, trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà Hồng-Khê như Hải-chợ Hải-phòng năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-thị tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Gia-sử ban khen và đày; thường «Bồi tính vàng» và được «Hàng cấp tài năng» tại Hải-chợ Huế. Kỷ lục sáu công nghệ, mỹ Chu-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-ly, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận ký giấy hẹn Phai 12 tay.

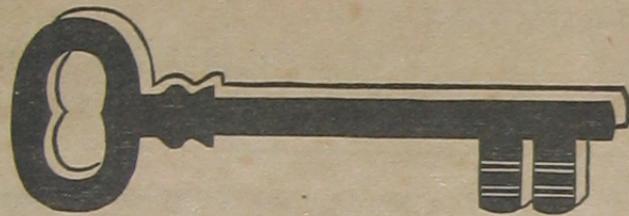
*Thưa quý ông,
Thưa quý bà*

Khi sinh nở, tác thể thao?
Hoa-Kỳ Rượu-Chồi soa vào khô!
Té chán, chảm mán dứt tan?
Cảm hàn, cảm thắc soa ngay khỏi liền!
Hộp lớn 135 grs. : 0p.60
Hộp nhỏ 75 grs. : 0p.35

Hội & các nhà Đại-lý:
PHÒNG TÍCH « CON CHIM »
Khắp Đông-dương có treo cái biển tròn

Biêu các ngài cái chìa này

dè mò coi

Gia đạo, tiền tài, công danh, vợ con, tình duyên, bình tật...

Chỉ cần gởi tên họ, tuổi, chử ký và 9 hảo hoặc 15 con tem 6 xu.

Mtre Khanhson

36 JAMBERT - HANOI

Sữa
NESTLÉ
Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hội xin không mất tiền quyền
sách dạy cách nuôi trẻ của
bác sĩ Vidal soạn ở hàng
NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55

— HAIPHONG —

HỘI VẬN-QUỐC TIẾT-KIỆM

HỘI TƯ BẢN LẬP THEO CHÍ-DỤ NGÀY 12 AVRIL 1911

Vốn đã đóng tất cả: 1 triệu lượng bạc và 8 triệu quan tiền Pháp

HỘI QUÁN

7, Avenue Edouard VII

Thượng-Hải

Số tiền dư trữ tối ngày

31 Décembre 1938

cho cối Đông-Pháp ►►►

\$ 2.457.608,07

\$ 2.317.813,96

Tiền cho vay trong cối Đông-
Pháp để đảm bảo số tiền đóng

→ vào Hội kè trên đây

**XỔ SỐ HOÀN VỐN CHO PHIẾU TIẾT-KIỆM
MỞ NGÀY**

CHI NGANH

ở Saigon

26, B4 Chaignean

CHI NGANH

ở Hanoi

86, phò Tràng-thi

Chủ-tọa: Ông SOULET ở SAIGON
Đự-kí-lên: Các ông NG-VAN-BUONG và HUAN-HOA

CÁCH THÚC 1 — HỘI nguyên vốn

Số nhân theo những số quay ở bánh xe ra:
506-3667-6352-9591-12003-17683-18266-22910-24219-28502-30422
35873-36255-39370-44155

Vé được hưởng quyền lợi kỳ số này:

18266	Cậu NG-VAN-MAO con ông NG-TRONG-RUNG, ở Nguyên-bình CAO-BANG	1000 \$ 00
22910	Cậu VU-HUY-CUONG, con ông VU-XY-NGHI, Lục-sư ở PHUC-YEN	500 00
36255	Cô NGUYỄN-THI-THUC C/o M. TRỊNH-THI- THO ở NINH-GIANG	1000 00
44155	Vé chưa phát hành	

CÁCH THÚC SỐ 2 — HỘI nguyên vốn

Hạng bộ trúng: 1116 — Cố số 1588-11336-17276
Vé được hưởng quyền lợi kỳ số này:

1588	Ông GOSSÉ ALEXANDRE, Sở Hòa-xa Văn- nam ở GIA-LAM	1.000 \$
11336	Cô NG-THI-THIỀU-ANH C/o M. NG-KHAC- NIÊM Tuần-vũ ở HUẾ	500

CÁCH THÚC SỐ 3 — HỘI nguyên vốn

Hạng bộ trúng: 130 (các vé trong hạng bộ
này đều đã hủy bỏ)

Xổ số tra tiền lời cho phiếu số 3 — số tiền chia: 12 \$ 12	
Phiếu số 792 đã trúng ra là phiếu 250 \$ đã hủy bỏ.	
4 phiếu sau này được chia số tiền lời là:	
799	Ông PHO-DUC-THINH, 50 phò Sarraut ở VINH .....
813	Ông HO-KIM-CHI ở THUDAUMOT .....
868	Ông DE SAINT ALARY ở BIEN-HOA .....
958	Cha THOMAS VANG ở PHUOC-HOA .....

XIN LƯU Ý. — Kể từ tháng sau, kỳ xổ số chia tiền lãi cho hạng
vé số 3 sẽ in bên sau các biên lai vé hàng vè đó.

CÁCH THÚC SỐ 5

Xổ số thứ I — HỘI VỐN GẶP BỘI

553 | Vé đã hủy bỏ.

Xổ số thứ II — HỘI NGUYỄN VỐN	
Hạng bộ trúng: 2704 — Có các vé: 16031-B-22946-A	
Vé được hưởng quyền lợi kỳ số này:	
16031-B	Ông NG-VAN-NICH, Điện-chù ở GO-CONG... .....
22946-A	Ông NG-V-THUOC, thư-ký Toà-sát TUYÊN- QUANG .....

Xổ số thứ III — MIỄN GÓP

Hạng bộ trúng: 2353 — Có các vé: 24627-9873-A
Vé được hưởng quyền lợi kỳ số này:

14627	Ông HUYNH-DONG, 32, Phò-shy ở CHOLON..	606 \$ 00	1.000 \$
9873-A	Ông TRAN-CONG-CAN, 117 phò Bonnal ở HAIPHONG	126 60	200

Kỳ xổ số sau nhằm vào ngày thứ hai 28 Août 1939 hời 10 giờ
rửa sáng tại sở chính của bến hòn gai bến cối Đông-Pháp,
26, đường Chaignean & Saigon.

Hội cần dùng Đại-lý và kinh-kỷ-viên có đủ tư cách
và giấy chứng nhận tốt

ENSEIGNEMENT SECONDAIRE

L'Ecole Duvillier (40-42 Rue

Duvillier — Hanoi) qui peut, avec ses 24 salles larges et aérées, grouper environ un millier d'élèves en série unique, ouvrira à la rentrée de Septembre, outre ses classes habituelles (1ère 2ème, 3ème, 4ème années P. S. I. et 1ère, 2ème, 3ème années B. E.),

un cycle secondaire français allant de la classe de 6ème à la classe de première.

Le corps enseignant est choisi parmi l'élite universitaire de l'Indochine.

RENTRÉE DES CLASSES DES CYCLES
ÉLÉMENTAIRE ET PRIMAIRE :

31 Août 1939 à 7 heures

RENTRÉE DES CLASSES DES CYCLES
SECONDAIRE ET PRIMAIRE SUPÉRIEUR :

1er Septembre 1939 à 7 heures

Vị cứu tinh của các bệnh nhân
HOA LIỀU và **PHONG TÌNH**

là

SƯU ĐỘC BÁ ỦNG HOÀN SỐ I

Chuyên trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh phong tình như : Lậu, Tim la, Dương mai Hạch xoài, Cột khí, Sang độc v.v... chẳng luận là lâu, mau, đau cho độc nhập cốt đi nữa thuộc SƯU ĐỘC BÁ ỦNG HOÀN cũng tòng lời gốc độc ra đứt tuyệt, khỏi cần trừ càng không hại sanh dục, không hành bệnh nhơn.

Mỗi hộp uống 4 lần, giá 1\$50

Nhà thuốc **ONG-TIEN**

11, Rue de la Soie, Hanoi